76STE JAARGANG No. 100182 — VRIJDAG 31 JULI 1959

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus Drukkerij, Willemstad, Curaçao Kantoor: Conscientiesteeg: 27 - 29 ● Hoofdredacteur F. Verhorst, tel. 23138 ● Telefoon: Redactie: 23858 Advertentie: 23550 Abonnementen en Bezorging: 24399

Amerikaanse beschuldigingen tegen N.-Vietnam

— GESPANNEN — TOESTAND IN LAOS

In het Indo-Chinese koninkrijk Laos zijn in de provincie Sam Neua, groepen opstandelingen, actief die vermoedelijk in het communistische Noord-Vietnam zijn uitgerust met moderne lichte wapens, waaronder machinegeweren.

Zij schijnen in Zuidelijke richting op te rukken, vanuit het bergachtige gebied van Muong Son, naar Sam Neua. Het opperbevel van het leger stuurt versterkingen naar de provincie, aldus semi-officiele berichten uit Laos die in Singapore zijn ontvangen.

In Vientiane, de hoofdstad van Laos, zijn een aantal vooraanstaande leden van de Neo Hak Lao Sat, 'n gelegaliseerde tak van de communistisch gezinde Pathet Lao-beweging, gearresteerd, beschuldigd van

Engeland bezorgd

acties tegen de binnen- en buitenlandse veiligheid van de staat.

Het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken heeft donderdag het communistische Noord-Vietnam er van beschuldigd, dat het de overeenkomsten van Geneve betreffende Indo-China schendt, door met behulp van voormalige leden van de eveneens communistische Pathet-Lao gevechten in de provincie Sam Neua in Laos te organiseren.

Noord-Vietnam heeft intussen deze beschuldiging, die ook al door Laos was geuit, als „laster" van de hand gewezen.

Een woordvoerder van het „Foreign Office" heeft donderdag bevestigd dat de Britse regering berichten heeft ontvangen over gevechten tussen communistische opstandelingen en regeringstroepen in de provincie Sanneua in Noord-Laos.

Aangezien Engeland met de Sowjet-Unie indertijd het voorzitterschap heeft bekleed van de Geneefse conferentie over Indo-China, „maken wij ons ernstig zorgen over de handhaving van de vrede in Laos. De toestand wordt bestudeerd, aldus de woordvoerder. Hij wilde geen verdere bijzonderheden over de toestand in Laos geven.

Dinsdag hebben Britse en Sowjet-Russische functionarissen gesproken over een mogelijke herleving van de internationale bestandscommissie in Laos, die een jaar geleden voor onbepaalde tijd uiteenging. De Sowjet-Unie stelt, gesteund door China, dat Laos de bestandsovereenkomst van 1954, die een einde aan de Indochinese oorlog maakte, heeft geschonden.

****

TE GRETIGE BELANGSTELLING

Degene die tracht zo volledig mogelijk op de hoogte te blijven van het **buitenlands nieuws in onze wereld** van vandaag, **zal het zijn opgevallen**, dat de laatste tijd tot in alle uithoeken der aarde vrij plotseling meer belangstelling is ontstaan voor Latijns-Amerika. Men heeft oog gekregen voor de schier onuitputtelijke economische mogelijkheden welke de meeste der Latijnsamerikaanse landen verbergen, men heeft daarnaast ineens ook interesse willen opbrengen voor de politieke problemen van verschillende dier landen.

Zo werden in Peking de kranten volgeschreven over het bezoek van Colombiaanse en Peruaanse parlementaire missies aan de communistische volksrepubliek. Tezelfdertijd gingen de rode redacteuren zich te buiten aan heftige aanvallen tegen de Amerikanen die de regimes van Nicaragua en de Dominikaanse republiek wilden helpen toen deze regeringen werden bedreigd door vrij-

onze wereld van vandaag

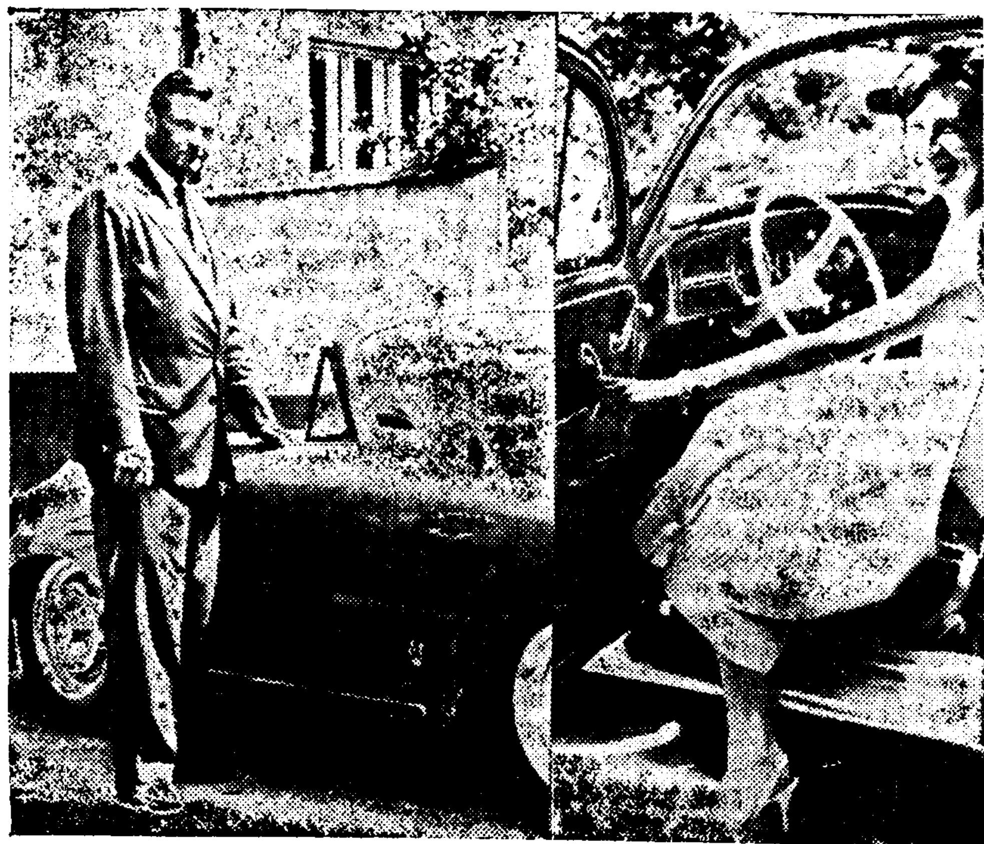
heidslievende landgenoten. Verder werd daar in Peking geschreven over de controverse aangaande Fidel Castro's plannen voor toewijzing van land.

Het doel van de Amerikaanse imperialisten, zo schreef het rode volksdagblad, is erop gericht eerst hun eigen materiële belangen te dienen en daarna rekening te houden met het arme volk van Cuba. In de Verenigde Staten pleegt men een denkbeeldige strijd tegen het even denkbeeldige communisme te gebruiken als een rookgordijn waarachter de Amerikanen pogen de andere Latijnsamerikaanse gebieden tegen de Cubaanse regering op te zetten. Het blad bracht nog even in herinnering de strijd van 1954 waarvan Arbenz het slachtoffer was geworden.

Ook in Moskou wijden de krantenmensen veel aandacht aan Latijns-Amerika. In de Prawda kon men deze dagen lezen, dat de Verenigde Staten hadden besloten leningen tot een bedrag van bijna dertig miljoen dollar beschikbaar te houden voor de oprichting van een politieapparaat, dat zou moeten waken tegen communistische infiltraties in het Caraibisch gebied. Op een door de Amerikanen georganiseerde vergadering van ministers van buitenlandse zaken zouden deze plannen verder worden uitgewerkt en daarbij zou eerst een aanval worden beraamd op het nieuwe bestuur van Cuba, dat al veel zegenrijk werk heeft verricht.

Krantenknipsels uit Cairo deden

(Vervolg op pag. 8)

Na het Italiaanse autohuwelijk tussen Citroën en Vespa, trekken de Volkswagens en Porschefabrieken eveneens de familiebetrekkingen nauwer aan. Op 18 augustus zal in Wolfsburg Elisabeth Nordhoff, dochter van de direkteur van de Volkswagenfabrieken, in het huwelijk treden met de kleinzoon van prof. Porsche, de ontwerper van de Porsche-automobiel.

Minister van defensie van den Bergh dient ontslag in

De Rijksvoorlichtingsdienst deelde gisteren het volgende mee: De minister van defensie, de heer S.J. Van den Bergh, heeft H.M. de Koningin verzocht hem eervol ontslag te willen verlenen als minister van defensie, teneinde hem bij de behandeling van een particuliere aangelegenheid volkomen vrijheid van beweging te geven.

— Reuter bericht uit San Diego in Californië:

De heer Sidney James Van den Bergh, de 60-jarige Nederlandse minister van defensie is in San Diego genoemd als medeplichtige gedaagde in een echtscheidingsproces, **aanhangig gemaakt door de heer Frederik Lek**, erfgenaam van een parfumfortuin, tegen mevrouw Helga Helena Lek. De 50-jarige heer Lek beweerde dat zijn 36-jarige vrouw schuldig was aan overspel met de heer Van den Bergh en dat zij sedert 1955 veel geschenken van hem heeft aangenomen, waaronder juwelen, een sportauto en een bontjas tot een bedrag van 100.000 dollar. De klager beweerde dat mevr. Lek in januari 1958, toen de heer Van den Bergh Californie bezocht, een flat met hem heeft gedeeld en dat zij voorts verscheidene reizen naar Europa heeft gemaakt om de heer Van den Bergh te ontmoeten. De heer Lek verzocht het hof mevr. Lek te verplichten hun twee kinderen aan hem terug te geven en hem permanent voogdij over de kinderen te geven.

Naar het ANP verneemt, ligt het in de bedoeling dat, na inwilliging van de ontslagaanvrage door H.M. de Koningin de minister-president, minister van algemene zaken voorlopig ad interim de portefeuille van defensie zal beheren, in afwachting van de benoemig van een nieuwe bewindsman.

De Staatssecretaris van defensie (van oorlog en marine) hebben respectievelijk eveneens hun ontslagaanvrage bij H.M. de Koningin ingediend. Dit is een normaal gevolg van het aftreden van een minister, aangezien zijn opvolger vrij zal moeten zijn in de keuze van zijn Staatssecretarissen.

MINISTER S. VAN DEN BERGH

Londen verwacht in Oktober algemene verkiezingen

Het Engelse Lagerhuis is vanmiddag op zomerreces gegaan. Officieel komt het Britse parlement op 22 oktober opnieuw bijeen, maar niemand verwacht, dat men zich aan deze datum zal houden, want algemeen wordt verwacht dat omstreeks het einde van oktober, op 22 of 29 van deze maand, verkiezingen zullen worden gehouden.

De „speaker" is bevoegd het parlement zo nodig bijeen te roepen. In geval van parlementsontbinding moeten de kamers worden bijeengeroepen om van het daartoe strekkend besluit kennis te nemen. Politieke waarnemers geloven, dat de ontbinding van het parlement omstreeks 25 september zal worden bekendgemaakt. Het administratief personeel van de socialistische fractie heeft vandaag instructies ontvangen om 24 september in Westminster aanwezig te zijn.

****

Dominicaanse spion vertegenwoordiger in interamerikaanse defensie commissie

Luitenant-kolonel Juan de Dios Ventura Simo, die indertijd naam maakte door in de rol van dubbele spion van de regering van Trujillo een groep tegenstanders van de Dominikaanse dictator uit Puerto Rico naar de Dominikaanse Republiek te lokken, zal zijn land vertegenwoordigen in de inter-Amerikaanse defensie-commissie.

Ventura Simo zal ook de conferentie van Amerikaanse ministers van buitenlandse zaken te Santiago de Chile bijwonen als lid van de Dominikaanse delegatie, die onder leiding staat van de minister van buitenlandse zaken, dr. Porfirio Herrera Baez.

Chroesjtsjef eind dit jaar naar de Ver. Staten?

Personen, die kortgeleden het Witte Huis hebben bezocht hebben verklaard dat president Eisenhower er meer en meer van overtuigd geraakt dat een bezoek van de Sowjetrussische premier en partijsecretaris Chroesjtsjef aan de V.S. wenselijk is.

Deze personen zeggen dat de president meent dat een bezoek van de Russische regeringsleider aan de V.S. onvermijdelijk is. Het wordt echter niet waarschijnlijk geacht dat Eisenhower Chroestsjef zal uitnodigen, terwijl de beraadslagingen tussen Oost en West over Berlijn nog aan de gang zijn.

Eisenhower hield zich, als gemeld, strikt op de vlakte, toen hem woensdag op zijn wekelijkse persconferentie vragen hiervoor werden gesteld.

Doch hij heeft klaarblijkelijk met een twaalftal voornaamste Amerikaanse journalisten, die hij voor een diner in het Witte Huis had uitgenodigd, over de mogelijkheid van een bezoek van Chroestsjef gesproken.

Enkele van deze journalisten schreven donderdag dat de president, over het geheel genomen van mening was dat een bezoek van Chroesjtsjef duidelijk voordelen van de Verenigde Staten zou opleveren.

De Washingtonse correspondent van de „New York Times", die op het diner aanwezig was, schrijft dat Eisenhower zei: „Indien het op het geschikte tijdstip en onder de juiste omstandigheden zou worden gebracht, zou een persoonlijk onderhoud tussen de heer Chroesjtsjef en mijzelf mogelijk wenselijk zijn".

Marquis Childs, die voor een Amerikaanse krantensyndicaat artikelen schrijft, meldt dat Chroesjtsjef de Verenigde Staten aan het eind van dit jaar zal bezoeken.

Hij noemt als zijn bron een hoge autoriteit, die te maken heeft met politieke beslissingen.

Volgens Childs heeft Nixon Chroesjtsjef te verstaan gegeven dat hij vroeg of laat een officiele uitnodiging voor een bezoek aan de Verenigde Staten kan verwachten.

Nixon bezoekt kopermijn in Siberië

De Amerikaanse vice-president Nixon en zijn gezelschap hebben gisteren in de omgeving van Sverdlofsk, in Siberie, een grote kopermijn bezocht. Later bezochten zij in de nabij Svedfsk gelegen industriestad Pervoeralsk een van de grootste fabrieken in de Sowjet-Unie voor de vervaardiging van stalen buizen van verschillende afmetingen.

In de kopermijn had Nixon een openhartig gesprek met twee Russische mijnwerkers over de Amerikaanse buitenlandse politiek. Deze stelden de vraag waarom de Verenigde Staten, „die tezamen met ons de fascisten hebben vernietigd, niet wilden instemmen met een staken der proefnemingen met kernwapens.

Nixon antwoordde: „Onze leiders moeten de kans hebben ernstig te beraadslagen in een geestelijk klimaat, waarin iets tot stand kan worden gebracht zonder geweld te gebruiken"

Richard Nixon zal vandaag een bezoek brengen aan een kernenergiestation nabij Sverdlofsk. Later op de dag zal hij met een Russisch straalvliegtuig naar Moskou terugvliegen.

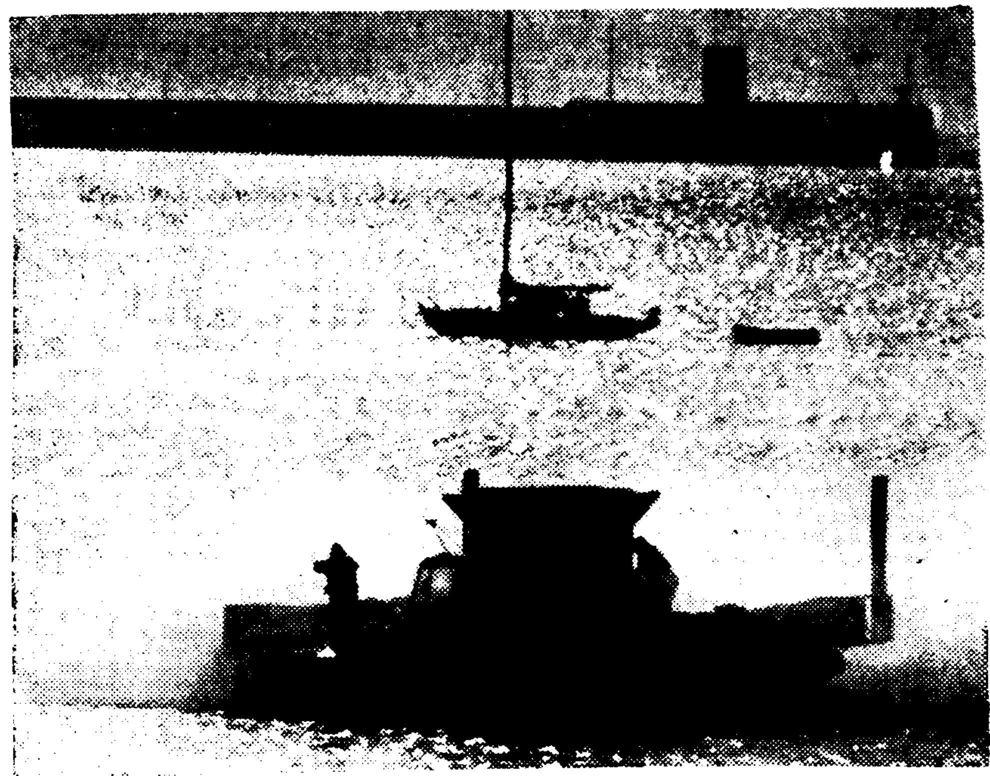
Sovjet-marine „schoot" brand uit

Een felle brand die tien dagen heeft gewoed in de Russische oliegebieden aan de Kaspische Zee is na een bombardement van de Russische marine dat enige dagen heeft geduurd tenslotte bedwongen. De brand brak uit tijdens de boringen op oliebronnen onder het wateroppervlak van de Kaspische Zee.

Plotseling was een geweldige straal gas uit het water omhoog geschoten en had vlam gevat. Vervolgens vloog de olie die op het water dreef in brand. De brand strekte zich uit over een oppervlak van ongeveer 30.000 vierkante meter. Dagelijks was ongeveer 2.000 ton olie aan de oppervlakte gekomen en verbrand. Een krachtige wind dreef de brand in de richting van andere boringswerkzaamheden. Negen arbeiders raakten geïsoleerd op een eilandje maar konden gered worden door brandweerlieden die gevaar voor eigen leven trotseerden. Tenslotte, na overleg te hebben gepleegd met de beste brandweerdeskundigen, werd besloten op de bron van het vuur een bombardement uit te voeren. Negen schepen van de Russische marine hebben de brand verscheidene dagen lang met dieptebommen bestookt en zij zijn er in geslaagd het vuur te bedwingen.

Encycliek over Pastoor Van Ars

Paus Johannes heeft een encycliek gewijd aan het leven en de beteenis van Jean-Marie Baptiste Vianney, die bekend staat als de heilige pastoor van Ars. Vianney stierf honderd jaar geleden. De encycliek verscheen vandaag.

Engelands pronkstuk op vlieggebied, de vliegende schotel, heeft een geslaagde vlucht gemaakt over het Kanaal. Het trajekt werd in 55 minuten afgelegd. Op de foto ziet men de aankomst van de vliegende schotel in de haven van Dover. De gehele reis werd gemaakt vliegende op een paar centimeter boven het wateroppervlak.

Sekte verzet zich tegen politie

Hysterische betoging in Brazzaville

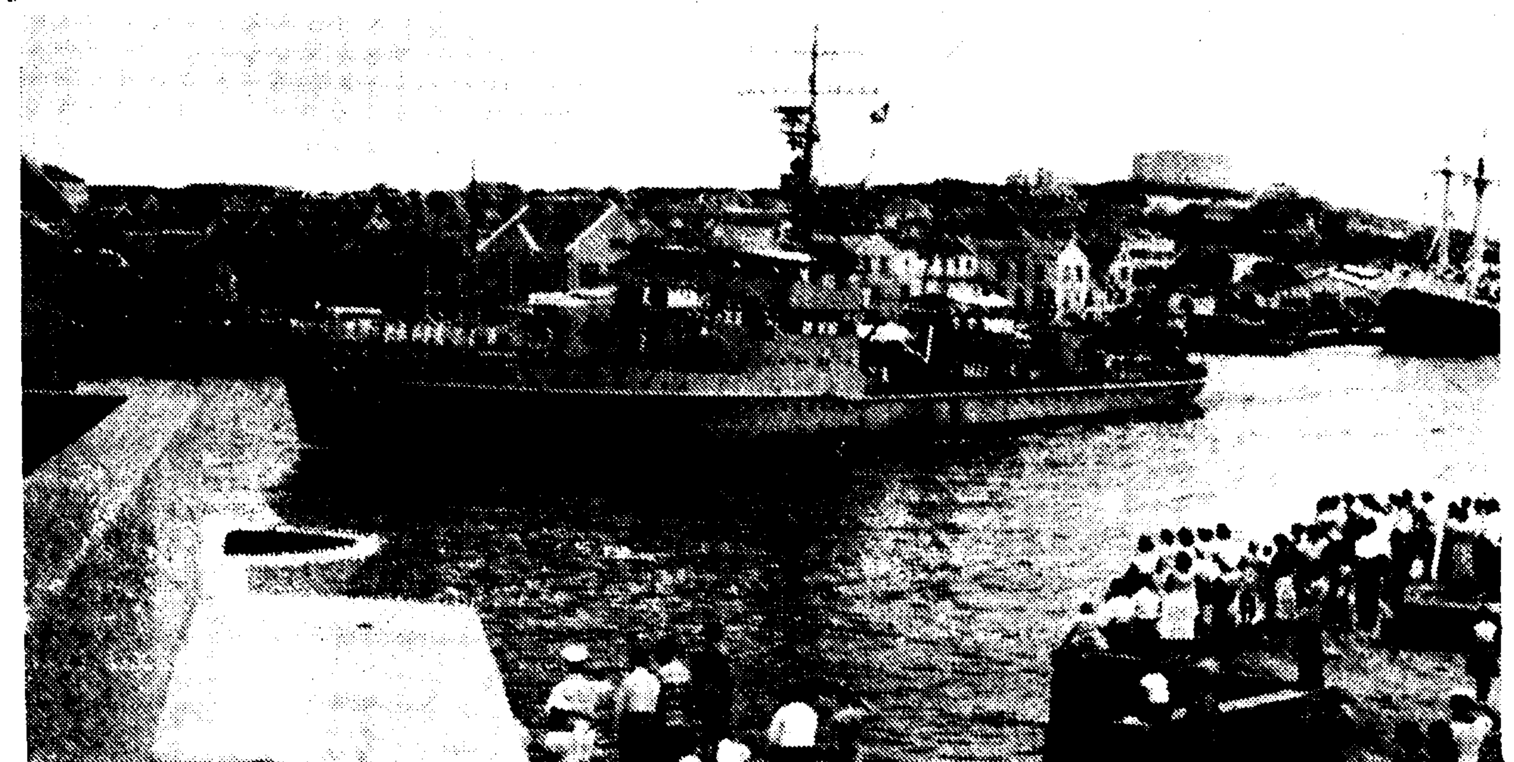
Een hysterische paniek onder 2500 Afrikanen in Brazzaville (Republiek Kongo) heeft het leven gekost aan 39 mannen, vrouwen en kinderen. Meer dan honderd anderen werden gewond.

De paniek ontstond toen de Afrikanen, allen Matswanisten, geen gevolg wilden geven aan een bevel van de politie in vrachtwagens te stappen, die hen van Brazzaville naar een streek rond Fort Rousset, 800 kilometer noordelijker, zouden brengen. Toen de politie na enig geharrewar enkele traangasbommen wierp, vluchtte de menigte in wanorde een oud, afgedankt depot binnen, dat hun al jarenlang als tehuis heeft gediend. Mannen, vrouwen en kinderen — meer bezeten van hysterisch fanatisme dan van angst — drongen elkaar in een hoek van het oude gebouw. Anderen klommen op de compacte groep samengedrongen mensen en weer anderen klommen over hen heen, zodat tenslotte een „pyramide" ontstond. Toen de kalmte terugkeerde bleken 39 mensen te zijn gestikt.

De Matswanisten zijn een godsdienstige sekte. Ze zijn altijd voor „zonderlingen" versleten. Ze hebben met de autoriteiten altijd op gespannen voet geleefd, weigeren zich te schikken naar de normale voorschriften voor maatschappelijke orde en betalen geen belastingen. Hun leider is dood. Het was een soldaat in een Frans-Senegalees regiment, André Matswa, die stierf in 1893. Uit inheemse Afrikaanse riten en heidense gewoonten en ceremonieel, dat hij van het katholicisme overnam, maakte hij een „godsdienst" naar eigen inzicht. Behalve van het katholicisme afgekeken ceremoniën heeft hij ook een hiërarchie van „bisschoppen" en een „geestelijke stand" van monniken kloosterzusters en priesters ingesteld. Vóór hij stierf waarschuwde hij zijn gelovigen hem alleen als leider te blijven erkennen en zijn kudd, houdt zich daaraan, omdat — naar men zegt — Matswa over magische krachten naar willekeur kon beschikken.

De activiteit van de Matswanisten is vooral toegenomen sinds Midden-Kongo zich van het Franse gezag losmaakte en een half-onafhankelijke republiek, in de Franse Unie, is geworden. Premier Joeloe heeft enige tijd geleden de Matswanisten in Brazzaville een complex oude gebouwen en gebouwtjes ter beschikking gesteld met het tweevoudige doel ze beter onder controle te houden en ze af te zonderen van de rest van de bevolking, die het zonderlinge gedrag van deze fanatici niet langer meer nam.

Er zijn in Brazzaville en omstreken ongeveer 20.000 Matswanisten. Joeloe had nu bevel gegeven een begin te maken met de evacuatie van de Matswanisten en hen over te brengen naar een gebied rond Fort Rousset en Djambala. Hij nam het besluit, nadat de Matswanisten een laatste verzoek om „gewoon" te doen hadden afgewezen.

Voor de laatste maal moest de Koningin Emmabrug hedenmorgen openzwaaien om Hr Ms „Van Speyk" door te laten. Na een langdurig verblijf op de Antillen zette deze koers naar Nederland. Op de kade voor het paleis van de gouverneur stond de Marinierskapel opgesteld, terwijl de Marine Luchtvaart Dienst op haar eigen wijze afscheid nam van schip en bemanning.

De Conferentie te Geneve

Commissie van deskundigen zal technische kwesties bestuderen

De ministers van buitenlandse zaken van de „Grote Vier" hebben besloten een commissie van deskundigen te vormen, die vandaag „technische kwesties" zal bestuderen. Deze problemen betreffen een tussentijdse regeling van het vraagstuk-Berlijn, waarover de meningen niet te zeer verdeeld zijn. In de middag zal de commissie verslag uitbrengen aan de vier ministers, die ten huize van Gromyko bijeen komen.

De instelling van de commissie wordt beschouwd als een maatregel om het werk van de conferentie te bespoedigen.

Volgens doorgaans betrouwbare kringen zullen de deskundigen zich bezig houden met het definiëren van enige punten, zoals het verbieden van kernwapens, geleide projektielen en raketten in West-Berlijn. Rusland wenst een dergelijk verbod en het westen schijnt bereid hiermede in te stemmen. De twee partijen willen echter duidelijk vaststellen wat een verbod precies moet omvatten.

Diplomatieke waarnemers zien in de instelling van de commissie van deskundigen een uiterst bescheiden poging om enige opvattingen met elkaar in overeenstemming te brengen.

Woordvoerders van de twee partijen hebben trouwens te kennen gegeven, dat men, nu de conferentie al bijna negen weken duurt, nog niet dichter bij een akkoord over Berlijn is gekomen.

Van westelijke zijde wordt vernomen, dat de westerse ministers en hun Russische collega tot nu toe geen enkele overeenkomst hebben bereikt om aanstaande woensdag een eind te maken aan de conferentie te Génève. Tijdens het overleg van gisteren is de kwestie van een onderbreking der beraadslagingen niet ter sprake geweest.

Overigens werd opgemerkt, dat er verschillende mogelijkheden bestaan. Zo wordt het niet uitgesloten geacht, dat de conferentie wordt voortgezet door de plaatsvervangers van de ministers.

In ieder geval staat Herter niet alleen in zijn besluit om aanstaande donderdag Génève te verlaten. Zijn westerse collega's zijn het met hem eens om op die dag ook het werk te staken.

Herter zal zaterdag de gast zijn van Gromyko aan een lunch, die laatstgenoemde aanbiedt.

De Amerikaanse filmkomiek Bob Hope is uit Londen in Brussel aangekomen. Hij zal met koning Boudewijn golf spelen. De koning had hem hiertoe uitgenodigd toen hij in mei in Hollywood was

Dienstjubilea bij de Shell Curacao N.V.

In de maand Augustus zullen bij Curacao NV de volgende Jubilea gevierd worden.

35 jaren:

17 augustus, E.G.E. Kolf; 29 augustus, Th. V. Romano.

30 jaren:

7 augustus, A.L. Green; 10 augustus, W. Flocker; 13 augustus J. E Loyd; M. Maule; Th. A. Forde; I. M. Cleofa; 14 augustus W.G. James; 16 augustus W. Tuinebreyer; 17 augustus, I.L. Smiet; G.D. Wilkerson; C.L. Best; 18 augustus, C. H Hagedoorn; 19 augustus W. Short 20 augustus, E.A. Jamaloodin; 26 augustus, P.M. Peternella; J.B.H. Williams; 28 augustus R.M. Martina; J. C. Hoek.

25 jaren:

2 augustus, M.G. Everts; H. Sprock; 3 augustus, J.V. Marchena; 6 augustus, C.L.A. Harseveld; 8 augustus, L. Poldervaart; 28 augustus M.S. de Leeuw; 31 augustus, J.L. Ignacio.

Afscheid frater FIDELIUS

Zondag a.s. gaat Frater Fidelius met verlof. En om dit feit niet ongemerkt te laten voorbijgaan, zullen de twee koren van St. Anna nogmaals de Jubilee Mass van Jos. Gruber uitvoeren. Zondag jl. werd deze mis voor het eerst ten gehore gebracht op het feest van de pastoor en met veel succes. Het zal een genoegen zijn deze mis nogmaals te horen. De Curom zal de radio-uitzending verzorgen.

Wij wensen Frater Fidelius een prettig verlof en hopen hem weer over zes maanden behouden terug te zien, opdat hij weer met nieuwe moed de leiding van het mannenkoor op zich kan nemen. Over een paar jaar reeds zullen wij zijn zilveren jubilee als dirigent van het Koor van St. Anna kunnen vieren.

PUERTO RICO zetel van nieuwe Caraibische Organisatie

Volgens een bericht van de Regerings Voorlichtings Dienst heeft mr I. C. Debrot medegedeeld, als woordvoerder van de Antilliaanse delegatie op de Westindische Conferentie, de kandidatuur van Puerto Rico als zetel van de nieuwe Caraïbische organisatie te ondersteunen.

CINELANDIA: 7-00 en 9.00 uur:
„Rio Bravo" in het engels met spaanse tekst.

ROXY 7.00 en 9.00 uur:
‚The Remarcable Mr. Pennypacker' in het engels met spaanse tekst.

WEST-END 7.00 en 9.00 uur:
„Run silent, Run deep" (Colosos del mar)

CARIBE 8.00 uur:
„Tu y la mentira"

ROYAL 8.00 uur:
„Winchester 73"
Cine-Truck
Voorstelling op San Nicolaas
J.P.F.
20.30 uur Bingodrive olv. de Clubcommissie.

MORGEN

CINELANDIA: 7.00 en 9.00 uur:
„Rio Bravo" in het engels met spaanse tekst.
ROXY 7.00 en 9.00 uur:
„The remarcable Mr. Pennypacker" in het engels met spaanse tekst.
WEST-END 7.00 en 9.00 uur:
„Run silent, Run deep" (Colosos del mar).
Cine-truck
Voorstelling op St. Willibrordus.

EXCURSIEGANGERS ATTENTIE!

De excursiegangers naar Suriname wordt er op gewezen, dat zij zondagmorgen aanstaande om half acht op de Albert Plesman luchthaven aanwezig moeten zijn in plaats van om acht uur zoals wij gisteren meldden.

HILDEGARDE in hotel Curacao

De beroemde Amerikaanse zangeres Hildegarde, die bij en na de opening van het Caribean Hotel op Aruba optrad, zal hedenavond om half elf in een speciaal programma optreden in Hotel Curaçao Intercontinental. Het programma wordt geponsored door de firma Spritzer en Fuhrmann. Voor tafel-reserveringen kan men het hotel Curaçao opbellen tel. 12500.

Uitslag Examens „Landmachinist"

Voor de examens „Landmachinist" welke gehouden werden te Curaçao van 15 juni tot 23 juni, zijn de navolgende kandidaten geslaagd:

Voor **„Landmachinist Kleinbedrijf"** (theoretisch gedeelte), afdeling Stoombedrijf: E. L. Bakboord, J. F. Cornelia en V. W. Roberts.

Afdeling Motorbedrijf: H. S. Bernadina, C. H. Brigitha, F. P. Janzen, M. U. Meulens, A. Sandries en A. Zuiverloon.

Voor **„Landmachinist Grootbedrijf"** (theoretisch gedeelte), afdeling Motorbedrijf: E. D. Bakboord, C. F. Calister, L. J. Criens, H. N. Hortensia en P. H. Nieuwendam.

Voor **„Landmachinist Kleinbedrijf"** (praktisch gedeelte) afdeling Stoombedrijf: E. L. Bakboord, J. F. Carmelia en V. W. Roberts.

Afdeling Motorbedrijf: A. A. Sandries en F. P. Janzen.

Voor **„Landmachinist Grootbedrijf"** (praktisch gedeelte) afdeling Motorbedrijf: C. F. Calister.

Aanbesteding

Bestek No. 379 voor het bouwen van een zesklassige r.-k. Jongensschool voor Mulo onderbouw met bijkomende werken op een terrein gelegen te Washi.

Zeven Inschrijvers:

1. L. E. Rudolph *f* 98110;
2. Caribbean Cont. Corp. *f* 101.300
3. Bouwbedrijf „De West" *f* 105.000
4. S. D. Martis *f* 105.250
5. Bouwbedrijf A. C. Clarck *f* 107.000
6. N. V. Bouw en Hand. Mij „Bonama" *f* 111.200
7. P. F. Cijntje *f* 124.500

Raming Openb. Werken *f* 11.200.

Levering van 25.000 zakken „Portland" cement.

Vier inschrijvers:

1) Caribbean Hardware Store. Merk cement „Ceramics" *f* 46.750.
2) Compania Anónima Venezolana de cementos merk „Vencemos" *f* 47.500.
3) Cur. Trading Co. merk. „Colon of Caribe" *f* 49.375.
4) S. E. L. Maduro & Sons, merk „Condor of Ceramics" *f* 47.500.

Wederom geslaagde lancering van Atlas-raket

De dinsdagavond met succes gelanceerde Amerikaanse raket-D heeft een afstand van 8800 km boven het zuidelijk deel van de Atlantische Oceaan afgelegd, zo is uit Cape Canaveral vernomen.

Naar uit betrouwbare bron verluidt zijn drie of vier geslaagde lanceringen voldoende om een raket van dit type militair bruikbaar te maken. De luchtmacht maakte woensdag bekend dat zij het zoeken naar de afgeworpen neuskegel heeft gestakt.

Amsterdamse Beurs

Aanbod uit Londen en Winstnemingen van publieke zijde waren oorzaak dat de koers voor aandelen Kon Olie vandaag beneden de slotkoers van gisteren noteerde en eveneens beneden de pariteit New-York lag. **De handel was gering. Philips lag iets lager.**

Unilevers bleven goed prijshoudend terwijl in een AKU een flink herstel plaats had van ca zes punten tengevolge van lokale vraag. Tweede kwartaalcijfers KLM zijn KMA aldus le beurs KMA zeer bevredigend doch waren niet van invloed op de aandelen en de obligaties van deze maatschappij. Scheepvaarten lagen gemakkelijk.kelijk. Cultures noteerden een weinig lager doch de Staatsfondsen waren wederom vast.

Kon Olie	167.30....
Unilever	584 1/2....
Philips	656 7/8....
Philips Pref	260 ......
A K U	372 ......
Scheepvaart Unie	134 ......
K N S M	157 3/4....
K P M	122 ......
Ned Handelmij	255 ......
Nat Handelsbank	151 ......
H V O	149 1/2....
Omsterdam Rubber	93 ......
Deli Mij	180 ......
3% Nederl '47	93 3/8....
H A L	157 3/4....
Walvisvaart	117 ......
Amsterdamse Bank	335 ......
H B U Cert	250 ......
Billiton 2e	280 ......
Overz Gas	255 ......
Borsufij	71 ......
Lindeteves	135 1/2....
Rotterdafse Bank	310 ......
Curacaose H Mij	171 exdiv
W M Muller	315 3/4....
K L M	133.20....
Hoogovens	564 ......
Nievelt Goudriaan	125 3/4....
Excelsior	131 3/4....
Ant Brouwerij	225 1/4....
Rott Lloyd	137 1/2....
Stokvis R S	178 1/2....
Lening Ned Ant	99 13/16..
Bank Ned gem 3 1/2% '58/59	99 15/16..
Bank Ned gem 6% 1957	110 1/4....
Bank Ned gem 5 1/4% 1958	103 3/4....
4% Nederl 1959	97 29/32..
ANP-CBS Beursindices:	
Inter Concerns	439.68....
Industrie	219.81....
Scheepvaart	152.80....
Banken	190.77....
Indon Fondsen	128.97....
Algemeen	303.65....

New Yorkse Beurs

De winstnemingen, aangetrokken door de koersstijging van eergisteren, veroorzaakten gistermorgen een koersdaling en rond het middaguur hadden fractionele dalingen de overhand.

In de namiddag gaf de markt slechts weinig verandering te zien met fractionele koersbewegingen en een eerder gedrukte grondstemming.

De markt sloot onregelmatig.

Het aantal verhandelde fondsen bedroeg 1210, waarvan hoger 420, lage 565 en onveranderd 225. De aandelen omzet bedroeg 3.240.000 en de obligatie omzet DLR 6.670.000.

De koersen waren als volgt:

American el and tel	79 7/8
Anaconda Copper	63 3/4
Bethlehem Steel	56 7/8
Dupont de Nemours	270 1/2
General Electric	80 5/8
General Motors	56 7/8
International tel and tel	38 3/8
Ropal Dutch	45
Shell Oil	79 1/2
Standard Oil of New Jersey	54 3/4
U S Steel	103 1/2
Canadian Pacific	29 1/8
International Nickel	104 1/4
Royal Dutch American Shares	73 3/4
Aluminiu Co	109 1/2
K L M	35 5/8
Dow Jones	673,37

Bekende figuur in Suriname overleden

Donderdagmorgen is in Paramaribo op 66-jarige leeftijd overleden het lid van de Surinaamse Raad van Advies, de heer Harry Najaraly Hajary.

Begonnen als hulpkracht op het Surinaamse immigratiekantoor, doorliep hij alle ambtelijke rangen. In 1957 was hij waarnemend directeur van het departement van financien.

Omstreeks 1913 maakte hij in opdracht van de Surinaamse regering een studiereis naar India ten behoeve van de immigratie van Indiase arbeidskrachten. In 198 werd hij benoemd tot lid van het College van Bijstand, het lagere college van algemeen bestuur.

De heer Hajary heeft ook deel uit gemaakt van de Raad van Advies van het Cultureel Centrum Suriname. Hij was drager van verscheidene hoge onderscheidingen. Hij was de vader van de bekende Surinaamse pianiste Majoye Hajary, die thans in Parijs woont.

In Paramaribo hingen donderdag de vlaggen halfstok en werd een balletuitvoering van het C.C.S. wegens het verscheiden van de heer Hajary uitgested.

ARUBA

PLYMOUTH BASKETBALL-TOERNOOI

Oranjestad — Op de banen van Aruba Juniors werd gistervand het Plymouth basketball K.O. tournooi voortgezet. De eerste wedstrijd was de semi finale van de B klasse. Tegen elkaar kwamen uit Plymouth B en RCA: RCA behaalde een gemakkelijke overwinning met 33-9. Topscorer voor RCA was A Thiel met 20 punten en voor Plymouth V. Leysner met 3 punten. RCA komt nu in de finale uit tegen Aruba Juniors B Die wedstrijd wordt dinsdag a.s. gespeeld.

In de tweede wedstrijd kwamen tegen elkaar uit de junioren van Plymouth en van Blue Stars. Blue Stars liepen aanvankelijk ver uit, met 17-8. Tegen het einde moest echter voor een overwinning krachtig worden gestreden. De Stars wonnen met 30-24. Topscorers: Blue Stars Rudy Brion en R. Doedel, elk met zes punten en voor Plymouth Jrs. O. Tromp met 12 punten. Blue Stars is hiermede in de juniorenklasse kampioen geworden.

Geen kampioenswedstrijden bij Tafeltennis-ontmoeting

Oranjestad — De tafeltenniswedstrijden welke dit weekend (zaterdag om 8 uur in het jeugdcentrum Dakota) tussen de kampioenen van Curacao (Millionarios) en Aruba Bavaria, zullen niet gelden voor het Antilliaans clubkampioenschap. De Curacaose tafeltennisbond had hier bezwaren tegen. De A.T.T A. betreurt deze houding en hoopt dat men later toch een regeling zal kunnen treffen voor kampioensontmoetingen. Intussen beloven de vriendschappelijke wedstrijden toch zeer interessant te worden. Voor Los Millionarios komen uit de bekende speler Hildo Bakhuis (sub kampioen van Curacao) en Vlieg, en Bouwman. Als reserve komt mee Clarenda. Voor Bavaria spelen Mario Croes Jr., Yolan Jacobs en waarschijnlijk Emiliano Jansen.

Curacaoenaars en vrienden gaan rijsttafelen

Oranjestad. — De Stichting Sociedad Beneficencia Curacao heeft plannen te komen tot het stichten van een eigen Curacaos centrum op Aruba. Hiervoor is vanzelfsprekend veel geld nodig en door tal van commissies worden akties voorbereid.

Een hiervan heeft een gezamenlijke maaltijd georganiseerd. Het wordt een Rijsttafel, welke gehouden wordt op 8 augustus a.s. in het gebouw van de Sociedad Bolivariana. Iedereen die het wel meent met de Curacaose gemeenschap op Aruba is welkom. Men kan zich melden bij J.A. Nieuw, tel 1227, E.J. Prins, tel. 1859, L.D. Jacobus, Th. Pietersz en J.G. de Castro.

Uitkering noodouderdomspensioen

Betaalwijk	Datum		Betaalpost	uren v. uitbetaling
Jandoret & Rio Canario	Zaterdag	1—8—59	Cas Chiquito	8 —12.00
Cas Chiquito	Maandag	3—8—59	Cas Chiquito	8 — 2.00
Cas Chiquito	Dinsdag	4—8—59	Cas Chiquito	8 — 1.00
Algemeen Cas Chiquito	Woensdag	5—8—59	Cas Chiquito	8 — 1.00
Berg Altena	Donderdag	6—8—59	Berg Altena	8 — 2.00
Berg Altena	Vrijdag	7—8—59	Berg Altena	8 — 1.00
Rust	Zaterdag	8—8—59	Berg Altena	8 —12.00
Montagne & Dominguito	Maandag	10—8—59	Berg Altena	8 — 2.00
Westpunt	Dinsdag	11—8—59	Dokterstuin	8 —10.00
Willebrordus	Dinsdag	11—8—59	Willebrordus	10.30—11.30
Dokterstuin	Woensdag	12—8—59	Dokterstuin	8 —10.00
Algemeen	Donderdag	13—8—59	Berg Altena	8 — 2.00

Moet arts ongeneeslijk zieke tot „bewust" leven wekken?

Re-animatie: een aanwinst en een vraag

In de Volkskrant verscheen onlangs een artikel van de hand van een verslaggever over de problemen die samenhangen met de moderne ontwikkeling op het gebied van de geneeskunde. Vanwege het belang van het naar voren gebrachte publiceren wij hierbij bedoeld artikel.

Een nieuwe ontwikkeling in de geneeskunst, waardoor het mogelijk is met ingewikkelde ingrepen in het verloop van aller-ernstigste ziektes adem-stilstand of hart-stilstand te keren, stelt de artsen voor zeer moeilijke problemen. Er is een aanwinst: ve'e vroeger ten dode gedoemden worden ermee gered en keren, a. door een wonder, in hun gezinnen terug. Er is een klemmend vraagstuk: moet een sterfbed kunstmatig worden verlengd — waarbij het lijden door apparaten en behandeling wordt verzwaard — terwijl zich geen grotere genezings-kans voordoet? Deze zwaar-wegende vraag over het verschijnsel der zogenaamde „reanimatie" stelt zich de arts F. C. Kooyman in „Medisch Contact".

Het vraagstuk is niet nieuw. Al bij de invoering van de penicilline deed zich de vraag voor of men die wel altijd moest toedienen, óók als het sterfbed erdoor werd verlengd. Dit konflikt werd opgelost.

Het is niet aan de medikus behandeling op ingrijpen na te laten wanneer anders de dood zal intreden. De arts heeft niet te bepalen of een lijden te zwaar of te lang is. De beschikking daarover ligt op een hoger plan. Hij heeft alleen te zorgen.

De re-animatie — het opnieuw wekken tot bewust leven — maakt de zaken veel ingewikkelder. Zij veroorzaakt, dat de dood na zeer veel langere tijd intreedt. Of niet intreedt, en dan ontstaat er een impasse, een toestand van sterk verminderd bestaan, dat volledig afhangt van technische apparatuur en voortdurend ingrijpen. „Verlengen en veraangenamen van het leven gaan niet meer samen". Er worden ook grote suksessen geboekt. Maar betekent dit dat men in alle gevallen ook de ongeneeslijke patiënt zijn laatste levensweg moet verzwaren en zijn leven op wellicht problematische wijze verlengen?

Gekluisterd

De gevallen doen zich voor, dat ongeneeslijke patiënten wegens optredende adem-stilstand aan een toestel voor kunstmatige beademing worden geschakeld, en daaraan, soms verscheidene jaren, gekluisterd blijven totdat de dood door geen enkele machine meer te keren is. Is di' lijden voor een patiënt onaanvaardbaar? Of zou het, juist op deze wijze, diepere zin kunnen hebben over de patiënt, zijn omgeving en de arts? Het komt voor, dat de arts, bij het ontstaan van een tragische impasse, terugschrikt, voor wat hij begonnen is. Mag hij een in gang gezette behandeling staken als de uitzichtloosheid voor de patiënt of voor zijn familie te zwaar is? Er kunnen steeds nieuwe komplikaties optreden. Er kan bijvoorbeeld de situatie ontstaan, dat door het inzetten van een kunstmatige nier het leven weer met enige tijd wordt gerekt. Mag de arts daar dan van afzien?

De vragen zijn moeilijk en veelzijdig. Men zegt wel, dat men in sommige gevallen een „schijn-leven" behoudt: hogere centra zijn onherstelbaar beschadigd; het lichaam wordt door ingrijpen alleen voor de cel-dood bewaard. Anderen zouden kunnen zeggen, dat bij het in-bepaalde-gevallen-nalaten sprake is van een verkapte vorm van doden bij ongeneeslijk lijden (euthanasie). Hebben ouders of familie mede-zeggenschap bij het bepalen van de gedragslijn? En pleegt de arts een onrechtmatige daad als hij anders handelt dan de familie wenst?

De Oostenrijkse arts Haid heeft eind 1957 hierover vragen gesteld aan Paus Pius II. Deze antwoordde toen, dat de „reanimatie" de gebruikelijke wijze van behandelen te boven gaat. Men is daarom wel gerechtigd, doch niet verplicht haar toe te passen. Ook zou men hiermede de familie een last kunnen opdragen, die men niet in geweten kan opleggen. De familie mag op staken aandringen en de arts kan daaraan op geoorloofde wijze gevolg geven. Ten gevolge van dit staken neemt het leven niet op direkte maar op indirekte wijze een einde.

Bij een onderzoek bleek de heer Kooyman, dat drie katholieke buitenlandse geleerden — Mollaret, Laborit en Haid — zich alle drie op de pauselijke richtlijn beroepen, maar toch onderling afwijkende methodes toepassen. Haid zal elke patiënt met ademverlamming aan een toestel voor kunstmatige beademing aansluiten, maar slechts enkele dagen blijven beademen. Daarna treedt hij met andere artsen en met de familie in overleg, en besluit dan soms tot het staken van de behandeling. Laborit meent nimmer tot staken gerechtigd te zijn. Hij behandelt te allen tijde adem-stilstand, ongeacht de vooruitzichten voor de patiënt, en blijft ook elke optredende komplikatie aanvaarden. Mollaret meent sommige patiënten niet te mogen aansluiten. Een eenmaal begonnen behandeling mag volgens hem echter niet meer worden gestaakt. Maar bij het steeds weer optreden van nieuwe komplikaties ontstaat een nieuwe situatie, waarin men techniek en naastenliefde ten koste van elkaar zou kunnen gaan beoefenen.

Een andere groep artsen — onder meer Wertheimer, Jouvet en Descontes — hebben een eigen maatstaf ingevoerd. Als de dood van het centrale zenuwstelsel kan worden vastgesteld, is men gerechtigd op te houden. Dit wordt al 24 tot 28 uur na het ophouden van de spontane ademhaling gekontroleerd. Terwijl de ene arts steeds zal optreden, zien anderen zich voor de beklemmende vraag gesteld: ben ik gerechtigd iemand aan een zwaar doch uitzichtloos lijden bloot te stellen, alléén omdat ik een toestel bezit, waarmee ik de dood nog enige tijd kan beletten in te treden? Tegenstanders van ingrijpen zullen zeggen, dat de arts meer doet dan hij mag; voorstanders, dat hij minder doet dan hij doet. Daar komt bij, dat we niet weten of de verminderde bestaansvorm van de patiënt zonder inhoud is, en nog minder, of die zinloos is. Niemand kan ons openbaren wat door de patiënt wordt overleefd.

Hij is ten prooi aan twijfel ten opzichte van zijn vooruitzichten, onderworpen aan vele onaangename ingrepen en onmachtig tot kommunikatie met een wereld, die hem soms schijnt tegemoet te treden als hij slechts een komplex lichamelijk probleem is. Juist in deze situatie is het van het grootste belang, dat de arts heeft: èn een hyper-technische èn een diep menselijke instelling.

Levenslang

„Wie zal zeggen of wij soms niet een psychisch-evenwichtig sterfbed verstoren door het te verlengen, of het geestelijk aanvaardingsproces ten aanzien van het lijden verstoren, door bijvoorbeeld goedbedoeld te laten voorlezen aan een patiënt, die zelf niets kan doen, zelfs niet zeggen, dat hij in het geheel niet voorgelezen wil worden? Welke levensinhoud kan worden gegeven aan de patiënt, die, na het bereiken van een evenwicht gedoemd is levenslang aan een beademingstoestel gekluisterd te blijven? Welke steun kan worden geboden aan de stervende, die moet afwachten hoe lang de dood uitstelbaar blijft, en bij volledige passiviteit, doch soms met intakt sensrium (bewustzijn), de maanden ziet verglijden, terwijl hij elk uur „omwacht"?

Wij weten niet hoe sterk een zwaar zieke nog aan het leven hangt. Welke betekenis de aanwezigheid van een echtgenoot nog heeft, ook al is er van kontakt nauwelijks sprake en al is het lijden in onze ogen ondraaglijk. De heer Kooyman meent tenslotte, dat de arts nooit de eind-toestand tevoren kan overzien. Ook kunnen altijd nog nieuwe mogelijkheden opdoemen, die de kansen wijzigen. Maar ook is te verdedigen, dat men bij bepaalde patiënten, die geen vooruitzichten hebben, geen kunstmatige beademing toepast. Het afbreken van een eenmaal begonnen behandeling lijkt op euthanasie, maar men kan er over diskussiëren of men steeds opnieuw de komplikaties moet blijven behandelen als hierdoor het sterven slechts wordt uitgesteld.

Tijdens zijn verblijf in München bracht de Engelse schrijver John B. Priestley een bezoek aan het beroemde poppentheater aldaar. John B. Priestley kwam zo onder de indruk van de mogelijkheden van het poppenspel, dat hij verklaarde: „Indien ik over genoeg geld zou beschikken, dan zou ik direkt een poppenspel in Londen beginnen!"

Speciaal nummer van „Ter Elfder Ure"

De problematiek van de moderne oorlogvoering

De dreiging van een nieuwe wereldoorlog werpt zulke verschrikkelijke problemen op, dat de meeste mensen er liever maar helemaal niet over nadenken. In de Angelsaksische wereld noemt men dit psychlogische verschijnsel „escapism". Maar de verantwoordelijke staatslieden van het Westen beseffen, dat men met een struisvogelpolitiek, de gevaren, die de mensheid bedreigen, niet kan keren, en aangezien wij aan deze kant van het IJzeren Gordijn in een democratische wereld leven, moeten wij allen bijdragen tot de opinievorming over de mogelijkheden om onze beschaving te verdedigen tegen de communistische expansiedrang. Wij weten al bijna veertien jaar, dat men in een moderne oorlog kernwapens kan gebruiken, en het is ons ook al jaren geleden duidelijk gemaakt, dat een moderne grote oorlog niet meer zonder kernwapens denkbaar is. Nu het kernwapen eenmaal uitgevonden is, valt het niet meer weg te denken uit onze samenleving, en men mag niet verwachten, dat het ooit definitief uitgebannen wordt. Montgomery heeft eens gezegd, dat op het gebied van de moderne bewapening een „point of no return" is bereikt, en zoals de titel van een recent Duits boek zegt, moeten wij „Mit der Bombe leben".

In Nederland heeft het, evenals in vele andere Westerse landen, lang geduurd voor er werkelijk een grote openbare discussie op gang kwam over de kwestie van de zedelijke geoorloofdheid van de kernoorlog. Hoewel wijlen Paus Pius XII het probleem herhaaldelijk in Kerstboodschappen en andere redevoeringen aansneed, is tot voor kort, zelfs in katholieke kring, nog te weinig aandacht besteed aan het vraagstuk, al mogen wij hier, in alle bescheidenheid opmerken dat bijvoorbeeld „De Tijd" in de loop der jaren vele hoofdartikelen en andere beschouwingen aan het onderwerp heeft gewijd, waarbij het blad echter opmerkelijk weinig reacties van lezers ontving.

Maar de laatste tijd valt er een kentering te constateren. De Plein-groep en de Pax Christi-beweging hebben in hun organen belangrijke beschouwingen over de morele kant van het oorlogsvraagstuk gepubliceerd, en in mei heeft Veritas met het congres „Oorlog en vrede" een zeer waardevolle bijdrage geleverd tot de discussie. Een bijzonder nuttige aanvulling op dit Utrechtse congres wordt nu gegeven door de redactie van „Te Elfder Ure", die zojuist een speciaal dubbelnummer heeft uitgegeven over „De problematiek van de moderne oorlogvoering". De aflevering bevat een zestal gedegen artikelen, waarvan er drie een beschrijving geven van de situatie, terwijl de andere drie de ethische geoorloofdheid van de moderne oorlogvoering behandelen.

Zeer instructief is de studie over „Internationale ontwapening" van de hogst deskundige F.J.A. Terwischa van Scheltinga, die terecht betoogt „dat een veelomvattende benadering van het ontwapeningsvraagstuk tot niets leidt, doch dat slechts enig succes kan worden verwacht van een geleidelijke aanpak". Ook de beschouwing over „De actuele ontwikkeling van de bewapeningstechniek en de moderne oorlogvoering" van lt. kol. J. H. Jansen, en het verslag van de discussie onder de Duitse katholieken door J. J. M. de Valk dragen bij tot de verheldering van ons inzicht.

Maar het nummer van „Te Elfder Ure" ontleent zijn grote betekenis aan de opiniërende artikelen, vooral omdat hier mensen aan het woord zijn gelaten met zeer uiteenlopende opvattingen.

„Als de bewapeningstechniek ons middelen heeft gegeven om een oorlog te voorkomen, zal men deze niet mogen verwerpen. Zou men het wel doen, dan zou men zich gereedmaken om zich aan een onrecht te onderwerpen, maar bovendien het gebruik vaan diezelfde middelen niet voorkomen". Dit is de meest pregnante zinsnede uit het zeer realistische en overtuigende betoog van (luitenant-generaal) Th. E. E. H. Mathon. De uiteenzetting van deze hooggeplaatste militair komt in grote lijnen overeen met die welke hij op het Veritas-congres heeft gedaan, van welke uiteenzetting wij indertijd een beknopt verslag hebben gegeven. De schrijver betwijfelt, of men met betrekking tot de kernwapens van immorele middelen kan spreken. Het gaat, zijns inziens, om de wijze waarop de middelen worden gehanteerd.

Een van werkelijkheidszin getuigende visie wordt ook ontvouwd door G. J. N. M. Ruygers, die critiek heeft op de opvattingen van de Pleingroep: „In het bekende Plein-nummer (over de kernoorlog) wordt de atoombewapening afgewezen en daarvoor een vredespolitiek in de plaats gesteld", zo schrijft Ruygers, en hij vervolgt: „Populair gezegd komt dat neer op oude schoenen komt dat neer op oude schoenen weggooien voor men nieuwe heeft. Ik meen dat dit niet tot de mogelijkheden behoort, omdat het vacuum dat in de tussentijd zou ontstaan, zó vol is van onvoorzienbare risico's, dat geen politicus daarvoor verantwoordelijkheid kan aanvaarden. Het is niet eens zeker, dat hetgeen wij als wenselijk alternatief zien, een realiseerbaar alternatief is omdat daartoe de bereidheid van beide partijen noodzakelijk is". En verderop schrijft hij: „Het is niet voldoende politiek gedacht om als uitgangspunt te stellen, hetgeen slechts eindpunt van een lange ontwikkeling kan zijn".

Zowel in het artikel van Ruygers in dat van Mathon vindt men het antwoord op de beschouwing van pater Jelsma, de leider van de Plein-groep, die verklaart, dat het recht op oorlogvoering vervalt met het praktische verdwijnen van het verdedigingsmotief en „dit verdedigingsmotief verdwijnt praktisch op het moment waarop verdediging ontaardt in cooperatie met de aanvallers ter bedreiging en vernietiging van heel de mensheid".

Pater Jelsma's visioen van „het einde van een boze droom" is een vorm van dat „illusionisme of optimisme" waarvoor in het openingsartikel van dit nummer van „Te Elfder Ure" wordt gewaarschuwd. Meer dan door het artikel van pater Jelsma hebben wij door de discussie in Duitsland, zoals die door De Valk is weergegeven, het gevoel gekregen dat er nog heel wat over de problematiek van de moderne oorlogvoering te discussiëren valt, en dat de oplossing van het vraagstuk niet eenvoudig is.

H. Br.

Te Elfder Ure. Zesde jaargang. juni/juli. Het Spectrum, Utrecht.

Eric de Noorman - De Zwarte Piraat

27—45. — Met de wind spelend in zijn harten kijkt Eric de Noorman goedkeurend naar het strakke zeil, dat zijn scheepje in fikse vaart door de golven jaagt. De tocht verloopt snel, maar nog lang niet snel genoeg naar zijn zin. Toen hij bij zijn aankomst op Harragh vernam, dat Winonah en Axe slechts enkele weken tevoren met een Drakar van Erwin in zee gestoken waren, rustte hij onmiddellijk een troep uitgelezen mannen uit, om hen te volgen. Al sluit Erwins persoonlijke boodschap en zijn moeders juwelenkistje iedere verdenking ogenschijnlijk uit, de verhalen, die Aranrod en Pum Pum vertellen over Voron en zijn onbeholpen troep, bevreemden Eric niet minder dan zij Axe deden. De antwoorden op al zijn onrustige vragen liggen in Noorwegen en hoe eerder hij daar is hoe liever. Ze houden de kust van Alba de gebruikelijke route voor schepen die handel drijven met de gebieden met de oostzee, maar zolang zij onderweg zijn, hebben zij nog geen zeil gezien. De lange Svein Langtand treedt op hem toe en wijst op enkele ijle rookspiralen, die van een uitstekende landtong hemelwaarts stijgen. „Hun nederzetting", knikt Eric, terwijl hij de steven wendt. We kunnen hier onze waterzakken verversen. Voor de overtocht over de Britse Zee. In dit weer bederft alles gauw. Het schip koerst langs de landtong en Erics ogen zoeken een geschikte landingsplaats, maar dan fluit hij verbaasd, als hij de kleine natuurlijke haven in het oosten treft, die zich achter de rotsen verbergt. „Bij Thor, Noorman", stoot Svein uit. „Zie me die schepen eens, dat is een hele vloot. Rechtsomkeert man, we zijn in een piratennest verzeild geraakt.

Zijn er brieven van U bij?

Lijst no. 23 van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden stukken.

Brieven:

A M. Th. Ambrosio, Ligia M. Angelin, Agnes Alexander, Marie Alberto.

B A. Bruining, J. Bleeker, S. Barbara, Carment Barner (2), Basil E. Balson (2), Ann Blake, Gloria A. Brooks, L. van Baars, R. Blaize, C. J. Bramble.

C S. A. Corporacion de Ingeniera, Joseph D. Casimiri (2), Lilian Caines, Dario Christiaan, Rhonald Craas.

D Lucia Daal, Cornelia Dunlock, Angelica Elvira Davis, Percy Douglas, Salomon Dareaud.

E P. Emanuel.

F Sarah Flemming (3), Nellie Ferdinand, Domingos de Freitas, Felbot, Fawcett's Boat House.

G Bonifacio Lucio Gregorio, J. C. Gunning, L. Gabriel, Claude Gregorie (2), Gerard P. Garry (2), Belarmino Garcia.

H I. Haseth, A. J. L. Heynarino, E. Hoff, Brigitha Huigens, Crisma Hoevrs, George M. Henry, Beverly Hatt, Hermans-Cramen, Irwin Hermans.

I E. Isidora, Zenofic Ignacio, Lechsam Illige.

J Gladys Joseph.

K Leander Uriel Kruythoff, Omar Kort, K. Keijser.

L Clotilda Leyba, Agatha Liburd, Catharina Longery, Freddy Lake.

M A. Marten, Amabel Basilio Marsivia, F. H. Medema, A. M. de mol, Felipe Mendez R.

N F. de Noorden.

O Victor Offermans.

P Jose L. Perez N., Emelie Peters, S. Pijpers, Emogine Phillip, Pedro Perez, Urania Plantijn.

R M. H. M. Rozenmeijer, Charles Eugene Richardson, H. A. Rudolph, A. L. Richardson.

S G. Sylvani, Rupert Smith (2), Petra Sentiago, F. L. Sikkens, M. H. Th. Steunebrink, Yvonne Sijs.

T H. Tesselaar, Cristobal Thielman.

V Joke Veerman, Eugene Vanterpool, Oscar I. Vinck.

W L. Walter, J. Wilson, R. Willems.

Briefkaarten:

A Angelica.

B M. Berenstein, A. Boyde-Joseph.

C J. Cesdonk.

H G. Hartman, A. Hartog, J. de Haan.

M Martina. Pieters.

W Rita Wijngaarden.

Z A. Zendar.

Postpakketten.

B Paulina Bennett.

C R. G. M. Coesel.

G W. Gerald.

H Basil Rudolph Hope, J. van Hal.

L S. Lansberg.

W A. Wijnhoff.

Z C. Zondervan.

Drukwerk:

A Antonio Avaro, F. Engela, Alaria Sosa de Aledina, Francisca Aledina, Alcala.

B Henry Brown.

C Joao Cruz, Jose Antonio Cecilia.

D Olinda Leula Daleney.

E J. Esser, G. Enser.

F P. Fontilus, G. J. Fecunda, J. C Gunning, Eldica Gilbert, A. Geurtjens.

H George Henry, Hewitt, George M. Henry, Doris Evelyn Hope.

J Kenneth Jones, Eileen Jolly.

K M. W. Kloet.

L Pearle St. Louis.

M W. Marugg, Merkies.

O R. Overdijk.

P G. L. Pearson, L. Piso.

R Carmen Ruiz, A. Rooyer.

S T. Steinmetz, Mercy Samuel.

T Inez Tjong.

V V. V. Vinck (2).

W John Theodoor Wilson, R. Wolff.

Z J. H. Zanjemberg.

Aangetekende stukken:

A Martinho de Aveiro 31809, G. E. Admus 30424.

B Jean Jacques Beaujon 30875.

C L. R. Carty 31764, J. Clarke 31751, Judith Consuegra 30473, Seline Clarke 31768, Joseph Carty 31765.

E Victor Emanuel 31720.

F J. O. Francisco 31598, Maria Fraay 31067, M Felida 31682.

G Godie 28797b, G. da Costa Gomez 28747b, Adriaan Geerman 31719, Bernadita de Govera 31585.

H Iris den Hartog 31967, Wed C. A. Helmijr 30436, L. M. Holder 31906, B. W. Hoeven 31966.

J Sicto A. Jansen 30592.

K R. A. Klabeer 31920, A. Kolinski 30783.

M Feliciana Timotea Manuel 31798, Criselta Maria 31796, Micaela de Martinez 30900, S. C. de Libuqueque Montinegro 30779, Carlito Marchena 30437, Angelina Gl. Molina 30428, Francisco Moniz 31882, I. P. Martina 31899.

P Joseph D. J. Pond 31744, Cyril S Paulinus 31098, Faustino Pulido 30639, R. F. Pieter 31908, J. M F. Pietersz 31897.

R Ana Rijo 31925, Edward Rock 31622, Simon Rosa 31408, Ronday 30601.

S Joseph Smith 31769, August D. Smith 30360, Efuard Salomon 31876, M. O Silvania 31915.

T Luisa Aguayo Tudela 31927.

V R. Verhoeven 31210.

W L. L. Webster 31919.

Z Emilie Ramon Zato 31926.

Ruim 6000 studenten in DELFT

Aan de technische hogeschool te Delft hebben zich in het studiejaar 1958-1959 6192 personen als student laten inschrijven, tegen 5809 in de cursus 1957-1958. Er schreven zich in die periode 94 vrouwelijke studenten in, tegen 104 in de vorige cursus. Voor de eerste maal werden 1162 studenten ingeschreven, tegen 1110 in het studiejaar 1957-1958. Het aantal nieuw ingeschreven vrouwelijke studenten bedroeg 11, tegen 20 in 1957-1958.

Op het kasteel Arenberg te Heverlee, nabij Leuven, is de dertiende plenaire vergadering van de internationale beweging van R. K. intellectuelen geopend. De eerste lezing werd gehouden door Prof. Dondeyne van de universiteit van Leuven, die sprak over „techniek en religie".

N OF M

door

AGATHA CHRISTIE

23

Wat was, nadat hij op dit punt door Haydock was verslagen, het antwoord geweest van de vijand? Zou hij niet teruggetrokken zijn op de stelling, die op één na de beste was: dus naar Sans Souci?

De ontmaskering van Hahn had ongeveer vier jaar geleden plaats gehad. Uit de woorden van Scheila Perenna had Tommy opgemaakt, dat Mrs. Perenna al heel spoedig naar Engeland was teruggekeerd en Sans Souci had gekocht.

Wat was de volgende zet?

Er zou daarom waarschijnlijk te concluderen zijn, dat Leahampton bepaaldelijk een centrum van vijandelijke activiteit was en dat de installaties en verbindingen reeds in de omgeving aanwezig waren.

Hij voelde zich opgemonterd. De gedrukte stemming, veroorzaakt door de atmosfeer van argeloosheid en beuzelachtigheid van Sans Souci, verdween. Hoe onschuldig het ook scheen, het was een onschuld, die aan de oppervlakte lag. Onder de dekmantel van die argeloosheid had alles rustig voortgang.

En voor zover Tommy dit kon beoordelen, was Mrs. Perenna van dit alles het middelpunt.

Het kwam er nu op aan allereerst meer over Mrs. Perenna te weten te komen; om door haar ogenschijnlijk eenvoudige en alledaagse bezigheden van pensionhoudster heen te dringen. Ergens achter dit alles: haar correspondentie, haar kennissen, haar sociale bezigheden of haar werk ten behoeve van de oorlog, ergens moest het wezen van haar werkelijke activiteit verborgen zijn.

Als Mrs. Perenna de vermaarde spionne M was, dan was zij het, die de gehele organisatie der Vijfde Colonne in dit land in handen had. Haar identiteit zou in dit geval slechts aan enkelen bekend zijn, aan de leiding alleen. Maar ze moest uiteraard met haar chefs-staf verbinding onderhouden. En het was zijn taak en die van Tuppence, juist die verbindingen af te takken. Op het juiste ogenblik — Tommy zag dit heel duidelijk in — kon de vijand door enkele stoutmoedigen, die van Sans Souci uit opereerden, zich blijvend in bezit stellen van „Smokkelaars Welvaren".

Dat ogenblik was dan nog wel niet aangebroken, maar het kon wel eens zeer nabij zijn!

Als het Duitse leger eenmaal de controle zou hebben over de Kanaalhavens in Frankrijk en België, dan konden zij al hun krachten concentreren op de invasie en de onderwerping van Engeland. En het leed geen twijfel, dat de zaken er op het ogenblik in Frankrijk bepaald slecht voor stonden.

De Britse vloot was oppermachtig ter zee; de aanval moest dus vanuit de lucht komen en door verraad in eigen gelederen. Indien de draden van dit verraad bij Mrs. Perenna samenkwamen, was er geen tijd te verliezen.

Majoor Bletchley's woorden stemden niet zijn gedachten overeen.

„Weet U, ik merkte, dat er geen ogenblik te verliezen was. Ik heb Abdul te pakken genomen, mijn bediende, goeie kerel, die Abdul......"

Het verhaal ging eentonig verder.

Tommy dacht: Maar waarom Leahampton? Is daar een reden voor? Het ligt van het centrum verwijderd, wat achteraf. He is conservatief en wat ouderwets. Al deze overwegingen maken het uitermate geschikt. Maar steekt er nog iets anders achter?

Een strook vlakke bouwgrond lag land-inwaarts, direct er achter. Veel weidegrond, die derhalve heel geschikt was voor de landing van transportvliegtuigen of parachutisten. Maar dat kon van zoveel andere plaatsen ook gezegd worden. Er stond bovendien een grote chemische fabriek, waar, dat mocht niet over het hoofd worden gezien, Carl von Deinim werkte.

Carl van Deinim. Hoe liet hij zich in het geheel inpassen? Maar al te goed! Hij was, zoals Grant reeds had uitgelegd, niet de werkelijke leider. Hij was maar een radertje in de machine en kon, begrijpelijkerwijs, ieder ogenblik als verdachte worden geïnterneerd.

Maar intussen zou hij zijn taak vervuld kunnen hebben. Hij had Tuppence verteld, dat hij werkte aan vraagstukken van gaszuivering en immunisatie. Hier lagen mogelijkheden waar hij niet graag over dacht.

Min of meer tegen zijn zin kwam hij tot de slotsom, dat Carl er bij betrokken moest zijn. Het was jammer, want hij mocht die jongen wel. Maar ja, hij werkte voor zijn land en had zijn leven in eigen hand genomen.

En hoewel Tommy hem tot elke prijs ten val zou brengen, voelde hij eerbied voor zo'n tegenstander.

Een executie-peloton zou het einde zijn, maar dat wist je nu eenmaal als je aan dit werk begon.

Neen, het waren de verraders van hun vaderland, die van binnenuit opereerden, die langzaam maar zeker een wraakzuchtige woede in hem deden opkomen. Hij zou ze krijgen, alle duivels!

„....... en zo kreeg ik ze te pakken!" besloot de Majoor triomfantelijk z'n verhaal. „Knap stukje werk, niet?"

En zonder te blozen zei Tommy: „Het knapste staaltje, dat ik ooit heb gehoord, Majoor!"

Mrs. Blenkensop las een brief, geschreven op dun buitenlands papier, op de buitenzijde voorzien van het stempel van de censuur.

„Lieve Raymond," mompelde ze, „ik was zo blij, dat hij in Egypte zat en nu schijnt er een grote verandering op komst te zijn. Alles wordt natuurlijk streng geheim gehouden en hij mag niets zeggen; alleen maar, dat er een schitterend plan bestaat en dat ik me binnenkort maar op een paar grote verrassingen moet voorbereiden. Ik ben natuurlijk blij, dat ik weet waar hij heen wordt gestuurd, maar ik begrijp niet......"

Bletchley gromde: „Dat mag hij U toch zeker niet schrijven?"

Tuppence lachte geringschattend en keek de onbijttafel rond terwijl ze haar kostbare brief dichtvouwde.

„O, maar we hebben zo onze eigen afspraak," zei ze schalks. „M'n Raymond weet, dat ik me lang niet zo bezorgd maak, als ik weet waar hij zit, of waar hij heen gaat. 't Is trouwens heel eenvoudig. Weet U, je let maar op een bepaald woord en daarna krijg je, door de beginletters van volgende woorden, de plaats. Je krijgt tussen beide natuurlijk wel gekke zinnen, maar Raymond is zo verschrikkelijk handig...... Ik weet zeker, dat het niemand zou opvallen."

(Wordt vervolgd)

Arbeidsverdeling in de cel

(Van een bijzondere medewerker)

Het is bijna 300 jaar geleden dat Robert Hooke, een Engels natuuronderzoeker, een beschrijving gaf van kurk, zoals dit onder het mikroskoop te zien is: een honingraatachtige structuur van hokjes. Deze hokjes werden door Hooke „cellen" genoemd. In kurk zijn deze cellen leeg, alleen met lucht gevuld, maar vanaf het eind van de 17e eeuw werden deze celstructuren regelmatig gezien als gevuld met een waterig-slijmerige substantie. Het inzicht begon door te breken dat niet de wanden van de hokjes belangrijk waren, maar dat het ging om wat in de hokjes zat. Toen men eenmaal niet meer naar de wandjes ging zoeken om „cellen" te kunnen vinden, bleek ook het dierlijk organisme — waar geen wandjes in voor schenen te komen — uit „cellen" te zijn opgebouwd. Inmiddels was al gebleken, dat de waterige substantie (door de Tsjechische onderzoeker Purkinje „protoplasma" genoemd) in de cellen niet homogeen is; vrijwel altijd vinden we een apart korreltje erin: de kern. Deze combinatie van: waterige oplossing met een kern werd overal in de levende natuur gevonden en zo formuleerde Schultze ongeveer 100 jaar geleden dan de cel: een klompje protoplasma met een kern erin.

Dit begrip cel kreeg ook een andere betekenis. Oorspronkelijk was het bedoeld als beschrijving van een zekere waar te nemen structuur, maar de laatste 100 jaar valt de nadruk er vooral op, dat deze cel de kleinste eenheid, de bouwsteen van alle grotere structuren is. Individuen bestaan uit, zijn opgebouwd uit, zijn als het ware kolonies van losse cellen. In deze beschouwingswijze werd de cel de fundamentele eenheid van het leven, het atoom als het ware van de levende materie. Vandaar dat de cel een belangrijk object voor studie werd en zich een aparte wetenschap: de cytologie of celleer ontwikkelde.

In dit gebied waren al spoedig twee stromingen te onderscheiden: de algemene cytologie, die bestudeerde welke eigenschappen en kenmerken universeel, bij alle cellen voorkomen, wat dus gemeenschappelijk is aan alle cellen. Daarnaast ontwikkelde zich de histologie, die de cellen indeelde naar verschillende types, die dus meer de nadruk legde op welke verschillen kunnen bestaan tussen cellen, wat betreft hun bouw en hun functie.

Precisie-mikroskoop

De ontwikkeling van de cytologie is altijd in hoge mate afhankelijk geweest van de ontwikkeling van de techniek, vooral van de optische instrumenten. Dit is begrijpelijk: cellen worden gemeten in duizendsten van millimeters en structuren binnen de cel zijn overeenkomstig kleiner. Vandaar dat een zinvol onderzoek van de cel eerst kon aanvangen, toen het mikroskoop — vooral dank zij het baanbrekende werk in de 19e eeuw van Abbe — een betrouwbaar precisie-instrument werd. En eerst de laatste 20 jaar heeft ons het elektronen-mikroscoop gebracht, waarmee nog veel fijnere structuren in de cel zichtbaar gemaakt kunnen worden.

Bouw van de cel

Tegenwoordig heeft men een vrij goed beeld van de opbouw van de cel en van de functie van de verschillende onderdelen ervan. Want van deze onderdelen zijn er vele soorten aanwezig! Eerst herkende men alleen de kern, maar bij het ontwikkelen van kleurmethoden werden — ook lichtmikroskopisch — allerlei andere structuren zichtbaar. Zo bijvoorbeeld de mitochondriën: lange draadvormige tot bolvormige deeltjes in de cel, rondom de kern vaak of opgehoopt aan één zijde van de cel. Ook het — lang mysterieus gebleven — Golgi-apparaat: een netvormige vertakte structuur, vaak uiteenvallend in blaasjes, zeer wisselend van uiterlijk, kenbaar aan zijn vermogen om door zilver- of osmiumverbindingen gekleurd te worden. Het optreden van deze structuur is zó wisselvallig, de vorm zó variabel, dat vele onderzoekers gemeend hebben, de realiteit van deze structuur af te moeten wijzen en de ontstane beelden te moeten verklaren als kunstprodukten, artefacten, ontstaan door een verkeerde behandeling van de cel. Daarnaast heeft enkele jaren geleden het elektronen-mikroskoop aangetoond, dat ook dat gedeelte van het protoplasma, waar geen (licht) mikroskopisch zichtbare korreltjes liggen, een ingewikkelde structuur heeft: het bestaat uit lamellen, bezet met zeer kleine korreltjes, die soms dicht opeengepakt zijn, soms ook verder uit elkaar liggen en dan een golvend verloop hebben. Dit zogenaamde endoplasmatisch reticulum kan uiteenvallen in brokstukken, die na beschadiging van de cel vrij kunnen komen en geïsoleerd kunnen worden. Deze fragmenten noemt men wel de mikrosomen.

Ook de kern is meer dan een korreltje in het plasma. Erin vindt men regelmatig een kernlichaampje (nucleolus) en onregelmatige vlekjes die om hun sterke kleurbaarheid door basische kleurstoffen chromatine-korrels genoemd worden.

Men ziet dat de morphologische studie van de cel een overmaat van regelmatig voorkomende bestanddelen opgeleverd heeft. Wat is nu de betekenis van al deze bouw-elementen?

Centrifuge-proeven

Het inzicht hierin is bijzonder verhelderd door het biochemisch onderzoek. In de afzonderlijke cel zijn de organellen van de cel, zoals die boven kort genoemd zijn, vrijwel niet te onderzoeken, omdat zij te klein zijn. Neemt men echter een groot stuk weefsel en maakt men de wandjes van de cellen hierin kapot, dan komen al de genoemde bestanddelen vrij. Nu is er een belangrijke eigenschap van deze deeltjes: zij hebben alle een verschillend soortelijk gewicht. Brengt men ze in een centrifuge, dan worden — afhankelijk van hun soortelijk gewicht — de ene soort deeltjes na de andere uit de vloeistof verwijderd en op de bodem van de centrifugebuis afgezet.

Na een korte tijd ronddraaien van de centrifuge worden alleen de zwaarste deeltjes afgezet: de kernen; verwijdert men nu de vloeistof, dan heeft men op de bodem van de centrifugebuis een neerslag alleen bestaande uit kernen. Centrifugeert men de rest van de vloeistof opnieuw, dan worden wederom de deeltjes die nu het zwaarst zijn, afgezet: de mitochondriën. Door deze bewerking een aantal malen te herhalen, krijgt men tenslotte de verschillende onderdelen zuiver en in redelijk grote hoeveelheden. Men kan nu hun chemische samenstelling onderzoeken en nagaan, welke chemische reacties door hen uitgevoerd kunnen worden.

Arbeidsverdeling

De kernen zijn opvallend doordat zij de enige zijn, die chromatine bevatten.

Elektronen-mikroskopische opname van een deel van een cel; vergroting 36000 ×. In dit gedeelte van de cel zijn te onderscheiden: de kern (n), mitochondriën (m), en het endoplasmatisch reticulum (a, b, o).

Een klompje protoplasma met een kern erin

Dit materiaal is belangrijk, omdat de aanleg van erfelijke eigenschappen of genen waarschijnlijk hiermede verbonden is. Dit bewaren van het genetische materiaal is een verantwoordelijke functie, zó belangrijk zelfs, dat de kernen zich niet druk kunnen maken om energie te produceren. Zij zijn in hoge mate afhankelijk voor hun groei en deling van de stoffen en de energie, die de rest van de cel produceert.

De mitochondriën zijn de eigenlijke krachtcentrales van de cel. Zij hebben een ingewikkelde bouw met allerlei tussenschotjes en houden zich vooral bezig met de produktie van energie uit de verbranding van koolhydraten, vetten en eiwitten. Actieve cellen bijv. van klieren bevatten veel mitochondriën, rustende minder. Zij zijn de enige bestanddelen van de cel, die met behulp van zuurstof de bovengenoemde voedingsstoffen kunnen afbreken.

De mikrosomen hebben in het algemeen een meer opbouwende taak: de vorming van eiwitten bijvoorbeeld is vooral hun zaak. Van alle cel-organellen bouwen zij het snelst en het meest gevarieerd de eiwitten op uit de bouwstenen.

Harmonieus patroon

Deze korte aanduiding van de functie van de verschillende organellen van de cel geeft al een beeld van de arbeidsverdeling in de cel, die uiteraard nog veel gedifferentieerder is dan hier weergegeven. Maar ook uit dit summiere overzicht blijkt al wel, dat energie- en materiaalproduktie vrijwel geheel gescheiden zijn. Toch moet er een nauwe samenhang bestaan en een wisselwerking tussen de verschillende onder-eenheden: eiwitten opbouwen kost energie, die afkomstig is van de mitochondriën; het soort eiwit dat opgebouwd is, wordt mede bepaald door de erfelijke eigenschappen in de kern. Zo vinden wij in de cel dus een complex geheel van structuren, ieder met zijn eigen specifieke taak, maar onderling verweven tot een harmonieus patroon van samenwerking en regulatie. En juist dit patroon in al zijn schakeringen is kenmerkend voor het leven!

Bij poging tot redding van vier meisjes verdronken

— Te Middelkerke, bij Oostende, zijn drie Belgische kinderen en een 20-jarige Duitse gouvernante in zee verdronken. Een plotseling opkomende vloed had een groep badende kinderen in moeilijkheden gebracht. De gouvernante redde drie kinderen, maar bij haar poging om ook een vierde kind te redden, verdronk zij zelf.

Israel voelt zich nog zeer bedreigd

Premier Ben-Goerion heeft woensdag in het parlement verklaard, dat het oog op recente dreigementen van Nasser en andere Arabische leiders aan het adres van Israel het militaire bewind in de door Arabieren bewoonde grensgebieden niet onmiddellijk kan worden opgeheven. Volgens de eerste minister wordt Israel thans evenzeer bedreigd als tien jaar geleden.

Hollandse Nieuwtjes

Het personeel van de Nederlandse spoorwegen wrijft zich op het ogenblik in de handen. Met terugwerkende kracht vanaf 1 Januari krijgt het personeel twee procent loonverhoging. Men heeft wel even moeten wachten maar het is toch dan zover. ● In Helenaveen heeft men vuurwerk gehad. Het was wel vuur, maar de mensen vonden het geen werk, want door een geweldige brand werden honderdduizenden turven het voortijdige slachtoffer en van het alles verslindende vuur. ● Dat was me anders ook wat in de buurt van Groesbeek. Daar kon men bij wijze van spreken geen hand voor zijn ogen zien. Deze biezondere omstandigheid werd niet veroorzaakt door de duisternis maar door een rookplaag. U begrijpt het inmiddels wel: het was weer eens een bosbrandje van het grote kaliber. Men gaat langzamerhand aan opzet denken. ● Misschien als U stil bent hoort U het gesmacht wel. Dat biezondere geluid is afkomstig uit Overijsel, waar men behoorlijk last heeft van de droogte. Het kan verkeren anders. Men is zelfs bang dat de schade van de droogte nog groter wordt dan die van verleden jaar die veroorzaakt werd door wateroverlast. Het blijft anders altijd gelijk of men nu door de hond of door de kat gebeten wordt. ● Voor het eerst sinds 1956 was er weer eens een receptie bij de Indonesische vertegenwoordiging in Den Haag. Twee diplomaten verlieten het land en daardoor is het aantal verminderd tot negen. ● In Amersfoort stinkt men de huizen uit en om dat te voorkomen sluit men de ramen maar. De zeer onaangename reukjes worden veroorzaakt door het industriewater van Ede en Veenendaal. Men heeft de besturen van die gemeenten uitgenodigd om de zaak eens te komen bekijken om te zien of er geen stokje voor die stank gestoken kan worden. ● De honderdduizend is er. Niet de prijs maar wel werd in Scheveningen de honderdduizend vol gemaakt. Het was een mevrouw uit Casablanca, mevrouw werd niet in het zonnetje maar wel in de bloemen gezet. ● Eindhoven heeft ook zijn trio. Maar de prestaties van dit trio liggen niet op cultureel gebied maar meer op het gebied van „kijk en grijp". Een specialist van het drietal heren was gelegen in het organiseren van kippen, vlees en prikkeldraad. Terwijl ze met prikkeldraad bezig waren werden ze door een agent gesnapt. Het goede leven is voorlopig uit. ● De heer J. Moorman uit Nijmegen is wat men noemt een doorzetter. Deze maand stond hij vijftig jaar voor de klas. Hij is niet zomaar een gewone onderwijzer- zoals U weet kent men onderscheid tussen onderwijzers en leraren. De heer Moorman heeft bijvoorbeeld ook les gegeven aan de Universiteit van Leiden. De goede onderwijzer-leraar heeft een voorliefde voor geheimtalen. Zo maakte hij een studie over Louter Lectoris oftewel paardenkoopmanstaal. Hij blijft door zetten. ● De eerste kamer is op vacantie. In die kringen noemt men dat reces. Alvorens zich aan het goddelijke nietsdoen over te geven hadden de senatoren een behoorlijk kluif te verwerken. Zij moesten namelijk hun goedkeuring hechten aan een regeringsvoorstel waardoor het aantal plaatsen waar men panklare uitdiepvrieskippen kan verkopen uitgebreid worden. Na dit hapje verdwenen de heren en het ligt in hun bedoeling zich zeven weken lang niet met 's lands zaken te bemoeien.

— Een onafhankelijke commissie heeft de regering van Singapore geadviseerd de diploma's van de Chinese Nanjang-universiteit niet te erkennen, omdat het peil van het onderwijs te laag is. De Nanjang-universiteit is de trots van de Chinese gemeenschap van Singapore.

crisis der Italiaanse Democratie

Italië wenst een „sterke man"

Biezondere belangstelling voor Mussolini

Communisten winnen terrein

(Van onze Romeinse redakteur) — ROME, 10 juli 1959

Het hoort tegenwoordig in niet onaanzienlijke kringen in Rome tot de goede toon over de parlementaire democratie en de partijpolitiek te spreken als over een lastig volksvermaak, dat de hemel zij dank in laatste instantie door de elite kan worden omgebogen tot iets, dat ten naaste bij bruikbaar is. Het hoort tot de betere toon ronduit te verklaren, dat de tijd gekomen is het Franse, Spaanse, Portugese voorbeeld te volgen en een sterke man op het van ongeduld trappelende eenmanspaard te helpen. Nu heeft Italië in de recente historie wel niet de beste ervaringen opgedaan met sterke mannen, maar dat ontneemt velen toch niet de moed voor een herhaling van het experiment te pleiten. Dat is — zo heet het — trouwens en kennelijk ook de enige manier om voor eens en voor altijd met de communisten en hun vriendjes af te rekenen. Het is intussen moeilijk uit te maken wat bij wie prevaleert: de liefde op voorschot tot de nog onbekende sterke man en zijn krachtig en weldadig bewind, dan wel de volkomen gerechtvaardigde en in Italië ook biezonder noodzakelijke militante afkeer van het communisme, dat in Italië nota bene kan rekenen op de steun van zo om en nabij een kwart van de kiezers.

Gezien in het licht van de ongehoorde sterkte der Italiaanse communistische partij — en daar komt nog bij, dat de potentiële volksfronters (de Nenni-socialisten) ruim 14 procent der kiezers achter zich hebben staan — is de politieke vlucht achteruit wel te verklaren. Te meer nog waar „het enige hechte bolwerk tegen het opdringende communisme", de Democrazia Cristiana, ontbindingsverschijnselen begint te vertonen. Het is deze grote partij, die sedert het einde van de oorlog voortdurend de grootste regeringsverantwoordelijkheid droeg, niet gelukt orde en vooral een sociale orde op de Italiaanse zaken te stellen. Het is deze partij, na een betrekkelijk stabiele periode onder De Gasperi, niet eens gelukt blijvende orde op eigen partijzaken te stellen. Op het ogenblik is het meest in het oog vallende kenmerk van deze partij ongetwijfeld haar hopeloze verdeeldheid.

Communisme niet sterk door innerlijke overtuiging

De Italiaanse communistische partij leeft op zo grote voet, dank zij de sociale wantoestanden, dank zij de korruptie en dank zij de mateloze vriendjespolitiek. De bestrijding van het Italiaanse communisme zou moeten beginnen met het naleven van de democratische spelregels en het invoeren van politiek fatsoen in de democratische gelederen. Daarna zou de bestrijding van het communisme vrijwel identiek kunnen zijn met de bestrijding van de armoede. Het Italiaanse communisme is niet sterk door de innerlijke overtuiging, van leden en kiezers (bijna zeven miljoen).

Het is sterk omdat onderproletariërs, sociaal misdeelden en armen in hun nood en ten einde raad bij de communistische duivel te biecht gaan onder het motto: erger kan niet meer — we kunnen er alleen maar beter van worden. Overal dan ook waar de sociale wantoestanden en de armoede, veelal door eenlingen en niet door regeringsmaatregelen, werden weggeveegd, verloren de communisten aan aanhang, macht en invloed.

De fout van de Democrazia Cristiana

De twaalf en een half miljoen Italianen, die hun stem aan de Democrazia Cristiana (1958) gaven, hebben dat óók gedaan, omdat zij de formatie van een sterk anti-communistisch blok noodzakelijk achtten. De partij heeft zich dan ook voorbeeldig anti-communistisch gedragen. Zij heeft echter de fout gemaakt het doorvoeren van sociale hervormingen zo goed als geheel achterwege te laten.

Het Italiaanse communisme wordt niet verstikt door anti-communistische redevoeringen, door een anti-communistische buitenlandse politiek, maar uitsluitend door het drooggleggen van de poel der sociale ellende. En de Democrazia Cristiana móest deze fout wel maken, omdat zij verdeeld is en geen splitsing kon en kan riskeren. Ondanks de afwezigheid van een sociaal geweten bij vele elementen op de rechtervleugel der partij werden vele en schone plannen gemaakt. Tot de doorvoering van deze frisse plannen kon het in dit land met zijn eigen donkere politieke spelregels vrijwel nooit komen.

Communisten winnen terrein

Na het bezoek van De Gaulle, dat biezonder stimulerend werkte op de partij-zonder-naam, die om een sterke man vraagt, is er nog een verschijnsel bij gekomen, dat als klankbord voor deze partij dient. Er zijn geen cijfers, maar de ervaren en sluwe Italiaanse politici hebben een zesde zintuig voor die dingen en vergissen zich niet: de Italiaanse communisten winnen weer terrein.

De reaktie is te vergelijken met de onverklaarbare handelwijze van kinderen, die op een goede dag in een bepaald jaargetijde als op hoog bevel allemaal aan het knikkeren slaan. Men krijgt inderdaad de indruk, dat twee op de drie Italianen eensklaps op de hoeken der straten gingen staan uit kijken en verlangen naar „iets anders", dus naar een sterke man.

Onder hen zijn overtuigde fascisten. Er zijn anti-communisten bij, die in het andere uiterste wensen te vervallen. Er moeten vele christen democraten bij zijn, die ongeneselijk werden teleurgesteld door de leiders der partij. Onder hen zijn monarchisten, die de hoop op een koning hebben opgegeven en nu het beste surrogaat kiezen. Onder hen moet een leger van armen zijn, die op betere tijden hopen en van het communisme geen heil verwachten. In deze rijen staan ook vele intellektuelen, die zich persoonlijk beledigd voelen door het ondermaatse politieke gedoe. En vertegenwoordigers uit de bezittende en de elite-klasse, die ook en mogelijk niet lichtvaardig de een of andere hoop koesteren.

Nieuwe wind, nieuw geluid

Het is allemaal tezamen als een nieuwe wind en een nieuw geluid. Bij de kapper verkondigt een arbeider luid, dat Mussolini een genie was. In de Romeinse salons fluisteren de goedmoedige samenzweerders, dat graaf zus en zo „ook een der onzen is". Deze salonpolitici vergeten ook niet naar het Vatikaan te blikken en met een door vrijwel niets begrensde grootmoedigheid iedere prelaat op de ongeschreven lijst te plaatsen, die in de afgelopen vijf jaren enkele dagen in Spanje vertoefde, of twee woorden Portugees spreekt.

Het is een vreemd gedoe. Niet ziekelijk, maar ook niet kerngezond. Het goede, dat er uit zou kunnen voortkomen is de sanering van het Italiaanse politieke leven. Maar mogelijk vraagt deze sanering niet om pleisters en pillen, maar om het mes. Aan dat mes schijnt intussen al geslepen te worden. Want toen Aldo Moro, politiek sekretaris van de Democrazia Cristiana en opvolger en politiek vriend van Fanfani, in het openbaar meende te moeten verkondigen, dat de Democrazia Cristiana anti-fascistisch is (dat sprak blijkbaar niet meer vanzelf), steeg er een zo alomtegenwoordig en zo hevig gejoel op, dat zelfs de toch hoog gespannen verwachtingen verre werden overtroffen. Men moest wel de indruk krijgen, dat als Moro had gezegd, dat zijn partij niét anti-fascistisch was, heel Italië hem op het schild zou hebben geheven.

Mussolini......

Nu wil het geval, en niet het toeval, dat zodra men in Italië om een sterke man vraagt, eenieder aan Mussolini denkt. Aan de man, die in 1934 zo ongeveer het drinken van koffie verbood. Aan de man en Duce, die de „giovinezza" hele kleine schietgeweertjes liet aanmeten. Aan Benito, die met ontbloot bovenlijf de oogst binnenhaalde. Aan de man, die uiteindelijk het onvermijdelijke deed en ten oorlog toog. Aan de man, die het ongetwijfeld klaar kreeg zichzelf en het Italiaanse volk belachelijk te maken. En hij, die niet op de gedachte zou komen deze Mussolini er bij te halen, wordt wel geholpen. Want, het past zeer wel in de „beweging", er is in Italië welhaast geen blad meer, dat niet in woord en beeld het fascistische tijdperk en de Duce nog eens de revue laat passeren.

Van de titelpagina's der geïllustreerde tijdschriften staart de forse vierkante kop van Mussolini weer brutaal de Italiaanse wereld in. Op andere pagina's en die worden ook tentoongesteld, ligt de dode en verminkte Mussolini ter neer, of hangt hij met het hoofd naar beneden aan een lantaarnpaal. Het ontbreekt de op winst beluste en hun tijd begrijpende Italiaanse uitgevers niet aan moed. Zij brengen de geschiedenis van het fascisme van begin tot eind: Mussolini als baby, Mussolini als jongeling, Mussolini op mars naar Rome, Mussolini met bolhoed, Mussolini in badpak en Mussolini als lijk. Het valt niet gemakkelijk te zeggen welke uitgever „ook een der onzen is" en welke uitgever alleen maar weet, dat Mussolini weer verkocht wordt.

De vraag naar een sterke man is op zich natuurlijk niet kwaad. Zolang het niet meer dan een waarschuwing aan het adres van de niet zo sterke mannen op de kussens wordt, is het zelfs iets goeds. Het gevaar schuilt in de omstandigheid, dat sterke en tevens goede mannen zo zeldzaam zijn, dat de zoekenden gemeenlijk wel een sterke maar geen goede man vinden. Het gevaar, dat Italië van deze zijde zou kunnen bedreigen, is echter niet acuut. Want hoe men ook allerwege tuurt, er is in geen velden of wegen, niet in de dalen en niet op de bergen, niet in Rome en niet op Sicilië, niet in uniform en niet in burger een man te zien, die sterk genoeg is en moed genoeg heeft om zovele Italianen te geven wat ze zo dringend vragen. Het is overigens niet onmogelijk, dat het voorbijgaat. Kinderen, immers, knikkeren ook niet een hele zomer lang.

TOM POES EN DE KIEKVOGEL

3579. — Tom Poes begon zijn werk nu wat minder somber in te zien. „Als ik nu een goed portret van heer Bommel heb, kan ik gaan drukken", dacht hij. „Want dan kan ik een mooi nummer maken! Een foto van Hocus en Kiekvogel om hen beroemd te maken en tekeningen van de markies, Joost en heer Ollie om die weer gewoon te krijgen."

„Hier is het schilderij!" riep juffrouw Doddel, met het gestopte kunstwerk zwaaiend. „Wat gaan we nu verder doen?"

„Nu gaan we naar het bos", zei Tom Poes. „We gaan een bezoek brengen aan de uitgever van dat tijdschrift — en dan moeten we proberen om hem weg te lokken van zijn drukkerij. Maar hij is een kwaaie, hoor! Het zal niet meevallen."

„Zou het niet?" vroeg de buurvrouw. „Zo'n uitgever is toch ook een mens? Misschien is het een héél aardige oude man, die verkeerd begrepen wordt, dat zie je zo vaak."

„We zullen zien", zei Tom Poes. „Als u nu hier achter deze bomen blijft met al onze spullen, ga ik naar hem toe."

Hij trad uit het struikgewas te voorschijn en liep op de grijsaard af, die voor zijn hut de omgeving beloerde.

„Daar heb je dat afschuwelijke baasje weer!" prevelde de oude. „Hagel en onweer op zijn pad. Maar ik moet hem niet afschrikken. Kiekvogel moet een plaatje van hem maken. En tenslotte ben ik een echte jeugdvriend, hèhèhèhè! Een arme, oude man, die verkeerd begrepen wordt."

Duizenden soldaten, vrijwilligers en brandweerlieden vechten reeds een dag lang om de vele bosbranden in Nederland te bedwingen. Gebrek aan water maakt het blussen evenwel onmogelijk. Foto: steeds weer opnieuw tracht men door middel van greppels de brand te lokaliseren. Deze militairen moesten evenwel snel benen maken, daar de brand als een razende vuurzee hun richting uit kwam.

Het Weense wereld-jeugdfestival

Rode propaganda blijft niet onweersproken

Oorlog der affiches ontbrand

(Van een bijzondere correspondent)

Wie op het ogenblik in Wenen een stad op stelten meent te vinden, komt bedrogen uit. Van de koortsachtige bedrijvigheid, die in sommige kringen aan de vooravond van het Wereld-Jeugdfestival heerst, — de opening geschiedt zondag — is voor de oppervlakkige toeschouwer niets te merken. Tot men aandacht gaat schenken aan de aanplakbiljetten op zuilen en muren en tussen de reclames voor koffie en wasmiddelen plotseling een opvallende plaat ziet met jonge mensen van verschillende huidskleur, zo te zien echt communistische propaganda. Maar wanneer men goed kijkt, staat er in verschillende talen op: „Vriendschap ja, communisme neen". Daarnaast een groot plakkaat met een oproep tot de jeugd „Für Frieden und Freiheit". Dan weer een aankondiging van een concert „Musik ohne Grenzen". Bij de namen van de artiesten vinden we naast Ella Fitzgerald en Lys Assia ook onze Mieke Telkamp. Zo zijn er talloze plakkaten met uitnodigingen om allerlei culturele en sportmanifestaties bij te wonen. En zoals gezegd, men moet bij vele goed kijken om te zien of ze van het Zevende Wereld-Jeugd-festival komen of juist niet. Alleen één ding is zeker: wanneer het woord communisme erop voorkomt, is het niet van het festival zelf.

Officieel is dat immers alleen een gigantische ontmoeting van jonge mensen uit de hele wereld „für Frieden und Freundschaft". Wie argeloos het programma leest komt werkelijk onder de indruk, niet alleen van de veelheid en verscheidenheid der voorstellingen, maar ook van de zorgvuldig neutrale kleur van het geheel.

Eén voorbeeld: Ensembles en solisten uit meer dan zeventig landen worden aangekondigd. Genoemd worden dan achter elkaar: Argentinië, China, de Verenigde Staten, de Sovjet-Unie, Italië, Japan, Ceylon, Indonesië, de Duitse Bondsrepubliek, Afrika, Tsjechoslowakije, Griekenland, Frans Guyana, Hongarije en Engeland. Men ziet: west en oost, vóór en achter het IJzeren Gordijn zijn vertegenwoordigd.

Het valt echter niet moeilijk om met een overvloed aan bewijsmateriaal aan te tonen, dat dit een communistisch festival is, dit zevende wereldfestival evenzeer als alle vorige, ook al wordt het dit jaar voor het eerst in de vrije wereld gehouden.

Waarom Oostenrijk, dat na tien Sovjetbezetting allerminst communistisch gezind is, dan toch gastvrijheid verleent? Het antwoord is eenvoudig, omdat het tegen het westelijk begrip van vrijheid en democratie zou zijn een manifestatie te verbieden, die niet uitdrukkelijk tegen de wet is.

De jeugd van Oostenrijk heeft echter duidelijk stelling genomen. Zowel de in de Bundesjugendring verenigde jeugdorganisaties, als de studenten hebben uitdrukkelijk geprotesteerd en laten weten, dat ze niet mis te verstane bewoordingen op verschillende plakkaten te lezen. Maar daarbij heeft men het niet gelaten.

Men was van mening dat het onjuist zou zijn wanneer het westen alleen maar door afwezigheid zou schitteren. De rond zestienduizend festival-deelnemers, die verwacht worden, zullen immers niet allemaal streng gescleceteerde en geschoolde communisten zijn. Ongetwijfeld zullen er velen komen uit Afrikaanse, Aziatische en Zuidamerikaanse landen, die wellicht met het communisme sympathiseren, maar ook nog voor andere invloeden openstaan. Het is van het grootste belang, dat zij kennis kunnen nemen van het westen en van het ware gezicht van het communisme (overigens kan dat voor de overtuigenden natuurlijk ook geen kwaad).

Men wil onder geen enkele voorwaarde procoverend optreden, wel is er een aantal zeer zinvolle activiteiten voorbereid die tijdens het festival zullen plaats vinden. Zo heeft de aartsbisschop van Wenen, kardinaal König, zaterdagavond een plechtige Avondmis opgedragen voor de vervolgde Kerk in het Oosten; er was een nachtelijke aanbidding: op zondag 2 augustus was er in de Stephansdom een plechtige H. Mis volgens de Griekse ritus. Er is een wereldvluchtelingendag aangekondigd op buitengewoon suggestieve aanplakbiljetten. In drie bioscopen loopt gedurende de tien dagen van het festival een speciaal programma. De Philharmonia Hungarica, een orkest dat uit Hongaarse vluchtelingen bestaat, zal in Schönbrunn concerten geven onder de titel „Hymne aan de vrijheid", waarbij o.m. de Egmont-Ouverture en de Eroica uitgevoerd worden. Er is een tentoonstelling over de Kerkvervolging onder de titel „Unbesiegter Glaube". Er worden autotochten naar het IJzeren Gordijn ondernomen. Op veertien plaatsen in de stad zijn informatiecentra ingericht, in speciaal voor de gelegenheid geconstrueerde kiosken, waar elke dag een team van jonge mensen aanwezig is om aan geïnteresseerde festivalbezoekers allerlei inlichtingen te geven over de stad en alle uitvoeringen, die er plaatsvinden en verder over het leven in het Westen.

Russische gezant protesteert

Een interessante bijzonderheid is, dat de gezant van de Sovjet-Unie hier in Wenen de laatste dagen zijn tijd doorbrengt met protesteren: tegen de tentoonstellingen, tegen de plechtige H.H. Missen, tegen de concerten, kortom tegen alles wat van westelijke zijde ondernomen wordt.

De Oostenrijkse jeugd heeft al deze activiteiten voorbereid en georganiseerd. Maar zij doet het niet alleen.

Jonge mensen uit andere westelijke landen, die op de ontmoeting met de communistische wereld zijn voorbereid, zijn gekomen om assistentie te verlenen. De taken zijn verdeeld en ieder wacht vol spanning om aan de slag te gaan. Ieder hoopt van harte met veel festivaldeelnemers in aanraking te komen, om hen als mens te kunnen ontmoeten. Of dat zal lukken, weet niemand. Men zegt, dat ze in grote groepen zijn ondergebracht onder strenge bewaking, voor een deel op Donauschepen, en dat ze met bussen naar de verschillende festiviteiten gebracht zullen worden en weer afgehaald. Eén ding is zeker: de stemming in het „Westelijke kamp", om het zo maar te noemen, is uitstekend.

Een Chinese expeditie, bestaande uit drie-en-dertig man, waaronder acht vrouwen, is momenteel bezig de 7546 meter hoge Muztagh Ata te beklimmen. Slechts langzaam vordert de expeditie naar de top, maar de delen willen onder welke omstandigheden ook de top bereiken. Foto: door sneeuw en ijs klimmen vier leden van de expeditie landzaam omhoog.

Boodschap van Lionel Crabb gevonden?

De Franse politie heeft aan de marine een fles overhandigd, die op het strand is gevonden. In de fles zat een boodschap die afkomstig zou zijn van Lionel Crabb, de Britse kikvorsman, die in april 1956 op geheimzinnige wijze is verdwenen.

De vertaalde Engelse tekst luidt: „Ik ben een gevangene op de duikboot Woroshilof. Stel de Britse Marine of Scotland Yard hiervan op de hoogte. Kapitein-luitenant Crabb".

Deze tekst is ook in het Frans geschreven met erachter het woord „Quick". Aan de achterzijde van het briefje staat: „Marinebasis Riga, kamp Ararkangelsky".

De politie denkt met een grap te maken te hebben.

De verdwijning van Crabb viel samen met het bezoek aan Portsmouth van de Russische kruiser Ordzhonikidze, toen de Russische leiders Kroesjtsjef en maarschalk Boelganin in 1956 een bezoek aan Engeland brachten.

De Britse admiraliteit maakte indertijd bekend, dat Crabb tijdens een onderzoek onder water verdwenen was. „Kort daarop volgde een Russisch protest tegen de aanwezigheid van een kikvorsman bij de Ordzhonikidze in de haven van Portsmouth.

Voorwaardelijke straf voor Bernard Godfine

De Amerikaanse textielmagnaat Bernard Goldfine is veroordeeld tot twaalf maanden gevangenisstraf voorwaardelijk en een boete van duizend dollars voorwaardelijk, wegens „contempt of Congress".

Goldfine had geweigerd vragen van een Congrescommissie te beantwoorden over zijn financiële transacties. Dit naar aanleiding van het schandaal over de beweerde omkoperij van Sherman Adams, destijds persoonlijk assistent van president Eisenhower. Adams heeft in september j.l. ontslag moeten nemen. Dit melden Reuter en U.P.I.

De president van Oostenrijk, Dr Adolf Schaerf, heeft het jaarlijks muziekfestival van Salzburg geopend.

Praterstadion voor de helft gevuld

Communistische jeugdfestival in WENEN begonnen

Contra-propaganda in de lucht, op de Weense perrons en in het stadion

Zondag, de opening van het communistische Wereld-Jeugdfestival in Wenen, vlogen drie vliegtuigen over de Oostenrijkse hoofdstad, banieren achter zich aan slepend waarop te lezen stond: „Denk aan Hongarije", „Denk aan Tibet" en „Dit is geen festival voor ons". In alle katholieke kerken van Wenen werd voor de preek in enkele woorden de waarschuwing geuit, dat katholieken op geen enkele wijze mogen deelnemen aan het festival, aldus meldt Reuter. Zaterdag hadden zich herhaaldelijk twisten en gevechten voorgedaan op de perrons van de Weense stations, toen jonge Oostenrijkse communisten, dat de buitenlandse bezoekers kwamen afhalen, slaags raakten met tegenstanders, die pamfletten ronddeelden, waarin „de waarheid over het festival" werd meegedeeld. Toen het festival werd geopend was het Praterstadion — dat aan 90.000 personen plaats biedt — voor ongeveer de helft gevuld.

Ambassadeurs en ministers van alle communistische staten hebben, onder leiding van de Russische ambassadeur Lapin, als eregasten de openingsplechtigheid in het Praterstadion bijgewoond.

Er waren geen westerse diplomatieke vertegenwoordigers aanwezig.

De vertegenwoordiger van het Weense stadsbestuur, onderburgemeester Slavik, vroeg de deelnemers aan het communistische jeugdfestival ernaar te willen streven zich een objectief en juist beeld van Wenen en het Oostenrijkse volk te verwerven. De jeugdige communistische toehoorders onderbraken zijn toespraak herhaaldelijk met gefluit en gescheeuw. „Oostenrijk is een vrij en democratisch land, waar iedere burger zijn voorkeur kan tonen voor de politieke partij van zijn keuze", aldus Slavik.

Premier Kroesjtsjef heeft een boodschap aan het communistische jeugdfestival gezonden.

Bonn zigzagt tussen Israel en Egypte

De zes Westduitse ambassadeurs en gezanten in het Midden-Oosten zijn in Beiroet bijeen voor geheim beraad met een topfunctionaris van het Bonner ministerie van buitenlandse zaken. Het voornaamste doel der conferentie: waarborgen te zoeken voor de aanzienlijke belangen, die Duitslands expansieve economie in de woelige ruimte heeft. De diplomaten hebben opdracht voor Bonn een koers uit te zetten waarop de bondsrepubliek kan laveren zonder gevaar voor botsingen met concurrerende Arabische rivalen of met Israël.

De Westduitse regering zigzagt in het Midden-Oosten tussen twee uiteenlopende doeleinden: het uitbuiten van commerciële kansen in de on-ontwikkelde Arabische landen en de vervulling van morele verplichtingen tegenover Israël. Hoe moeilijk het Bonn valt om het juiste midden te houden is in de laatste weken gebleken.

Bonn gaat de Israëlische industrie een belangrijke militaire order — veertien miljoen mark voor 250.000 mortier-granaten — en veroorzaakte met dat royale gebaar ongeveild de val van minister-president Ben Goerion. Terwijl de oude Joodse staatsman in het parlement van Tel-Aviv voor zijn standpunt vocht, onderhandelden afgevaardigden van Bonn in Caïro over een Duitse opdracht van 26 miljoen mark aan de weluitgeruste Egyptische wapenindustrie, die ver beneden haar capaciteit werkt.

Adenauers officiële woordvoerder verzekert dat er (nog) geen contract met Nasser is gesloten. Deze vage ontkenning gaf Bonn gisteren, op de vooravond van de conferentie in Beiroet. Terwijl het dementi ver spreid werd, was Mosje Sjaret voormalig Israëlisch minister van buitenlandse zaken, bij Adenauer om voor de opleving van diplomatieke betrekkingen tussen Bonn en Tel-Aviv te pleiten. In hetzelfde uur liet prof. Ludwig Erhard weten, dat hij in de herfst naar Caïro zal reizen om met Nasser spijkers met koppen te slaan over de Duitse investering in de Assoeandam. Er is nog steeds geen beslissing gevallen over de 200 miljoen mark, die de industriëlen der bondsrepubliek — onder rijksgarantie — voor het gigantisch Nijlproject op tafel hebben gebracht.

De K.L.M. gaat vanuit Rotterdam vliegen

De K.L.M. heeft het voornemen om, zo mogelijk reeds met ingang van a.s winterdienst, Rotterdam in het regelmatig verkeersnet op te nemen. Na enige jaren de ontwikkeling van het luchtverkeer van en naar de luchthaven van de Maasstad nauwlettend te hebben gevolgd en de commerciële mogelijkheden van lijnen op deze luchthaven doorlopend in het oog te hebben gehouden, meent de KLM thans tot een of meer Viscount-diensten van en naar Rotterdam te kunnen overgaan. Er worden reeds besprekingen gevoerd met alle betrokken instanties om een K.L.M.-verbinding met Londen en wellicht later ook met Hamburg tot stand te brengen. In dit stadium is het nog onmogelijk nadere gegevens over dienstregeling, frequenties e.d. te vermelden.

Omtrent het besluit van de directie van de KLM om het vliegveld „Zestienhoven" bij Rotterdam met ingang van de winterdienst op 1 oktober a.s. in haar luchtnet op te nemen vernemen wij nog het volgende: Bij herhaling heeft de directie van de maatschappij verklaard, dat men van die zijde Rotterdam als een belangrijk centrum van handel en verkeer zag, maar dat de KLM „Zestienhoven" niet in het luchtnet zou opnemen alvorens men de overtuiging had dat dit commercieel verantwoord zou zijn. Dat ogenblik is thans aangebroken. Trouwens, dat de KLM Rotterdam niet uit het oog verloor maar de ontwikkeling op de voet volgde, moge blijken uit het feit dat de maatschappij een nieuw kantoor op de Coolsingel heeft gesticht, aldus een zegsman van de KLM.

Het vliegveld bij Rotterdam wordt de laatste jaren druk gebruikt, niet in het minst voor vrachtvervoer. De baan is 1300 meter lang en is voorzien van nachtverlichting.

In april van dit jaar werd toestemming gegeven van de zijde van de rijksluchtvaartdienst om de bepalingp inzake start en landing van vliegtuigen tot maximaal 20.00 kg op te heffen. Toentertijd werd medegedeeld, dat het overleg inzake de verlenging van de baan tot ongeveer 1800 meter zou worden voortgezet. Naar wij in dit verband vernemen is op dit ogenblik nog geen beslissing genomen. De huidige baan is volkomen geschikt om de Vickers Viscount van de K.L.M. op „Zestienhoven" te laten starten en landen.

De loco-burgemeester van Rotterdam, wethouder J. U. Schilthuis, verklaarde over het jongste besluit van de K.L.M. o.m.: Het is van algemene bekendheid, dat Rotterdam de K.L.M. op zijn luchthaven node heeft gemist en het stemt dan ook tot grote voldoening, dat onze nationale luchtvaartmaatschappij voornemens is op „Zestienhoven" te gaan vliegen. Dat daarmee oude banden zijn hersteld is natuurlijk bijzonder aangenaam, want Rotterdam heeft met Waalhaven een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van de K.L.M. Die gemeenschappelijke geschiedenis is niet plotseling afgebroken, zoals wel eens ten onrechte wordt gemeend. In goede verstandhouding hebben beide partijen, als ik het zo noemen mag, in de achter ons liggende jaren contact onderhouden en daarbij zijn alle mogelijkheden onder ogen gezien.

De heer U.F.M. Dellaert, directeur van de N.V. luchthaven Schiphol, gaf de volgende commentaar op het besluit van de directie van de KLM om het vliegveld „Zestienhoven" bij Rotterdam met ingang van de winterdienst op 1 oktober a.s. in haar luchtnet op te nemen: „Van Rotterdamse zijde is via de volksvertegenwoordiging en ook daarbuiten steeds betoogd, dat de exploitatie van het vliegveld „Zestienhoven" zal voorzien in de specifiek Rotterdamse behoeften aan luchtverkeer. Indien Rotterdam deze exploitatie blijft zoeken in de lokale sfeer dan wordt dit door Schiphol als normale concurrentie aanvaard".

Amerikaanse industriele productie bereikte record-hoogte

De voorzitter van de federal reserve Borad, Martin, heeft verklaard, dat de Amerikaanse industriele produktie in het midden van dit jaar is gestegen tot de recordhoogte van 165 procent van het gemiddelde voor 1947/49.

De federal reserve zal binnenkort een herziening van zijn industriële produktie-index uitgeven, waarbij het percentage tien volle punten hoger zal zijn dan de 155 procent, die aanvankelijk voor juni werden gepubliceerd. Voortaan zal bij de berekening ook met de brandstof- en energieproduktie worden rekening gehouden, hetgeen tot dusver niet geschiedde.

De heer Martin zeide, dat de groei van de Amerikaanse economie in de afgelopen tien jaren aanzienlijk groter is geweest dan uit de ongewijzigde index zou zijn af te leiden.

Vijf Algerijnse sabotageleiders in Frankrijk gearresteerd

Vijf leden van de generale staf van het Algerijnse bevrijdingsleger voor Parijs en omstreken zijn in een tehuis voor noordafrikanen in Courneuve, een noordelijke voorstad van Parijs, gearresteerd, zo is in een officieel communique van het Franse ministerie van binnenlandse zaken meegedeeld.

De arrestanten maakten deel uit van een organisatie, die tot taak heeft grote vernielingen in de omgeving van Parijs aan te richten. Volgens het communique heeft de organisatie sabotageplannen en een reeks aanslagen voorbereid. De politie heeft beslag kunnen leggen op een grote hoeveelheid bescheiden en wapens.

Belgen en Nederlanders verbreden Suezkanaal

De offerte voor de eerste fase van het Nasserplan voor uitdieping en verbreding van het Suez-kanaal door een Nederlands-Belgische onderneming is aangenomen. De firma's Akkerman en Van Haaren uit Antwerpen en in aannemingsbedrijf Den Breejen en Van de Bout uit Haarlem hebben het laagst ingeschreven.

Aan de inschrijving werd ook deelgenomen door een Amerikaanse firma en een Italiaanse onderneming.

Een woordvoerder voor Akkerman deelde mee, dat zijn maatschappij het project ten uitvoer zal brengen voor 1.095.900 pond (ongeveer elf miljoen gulden).

Ruim vierhondeid Nederlandse missionarissen uitgezonden

Vanuit de Kathedrale Basiliek van St. Jan in 's Hertogenbosch vertrokken deze week 419 priesters en leken missionarissen naar missieposten over geheel de wereld. Het missiekruis werd hen overgereikt door de bisschop-coadjutor van Den Bosch, mgr W. Bekkers. Onder deze 419 waren 215 priesters, verder fraters, broeders en zusters van verscheidene orden.

Bij het verlaten van de kerk waren duizenden katholieken samengestroomd.

„Temidden van andere volkeren, met ander cultuur en ander opvattingen staat gij, waar gij U zult bevinden, vooraan het in het eerste front, in de stormen van deze tijd, nu het soms lijkt, alsof de kerk van Christus door de vloedgolven zal worden meegesleurd", aldus de bisschop in zijn afscheidswoord.

Het Vlaams-nationalisme tussen 1914 en 1940

Interessante studie van dr. A. W. Willemsen

Voor bestrijding vatbaar

(Van een bijzondere medewerker)

Nu er gedurende de laatste tijd in krant en periodiek telkens aandacht wordt gevraagd voor de toestanden op sociaal gebied in Vlaanderen en Wallonië, verschijnt het hier te bespreken boek van dr. Willemsen juist op tijd 1) Het is een aanvulling en vervolg op de tweedelige studie van M Basse, die nu al weer een vijfentwintig jaar geleden de Vlaamse Beweging tussen 1905 en 1930 ontleedde.

De diepgaande studie van Willemsen vormt eens te meer een bewijs voor de stelling, dat het uiterst moeilijk is de eigentijdse geschiedenis afdoende en vooral helder te behandelen. De schrijver heeft een enorme, bijna onoverzienbare hoeveelheid dagbladen, weekbladen, tijdschriften, brochuurtjes en boeken doorgewerkt met een geduld en doorzettingsvermogen, die aan het wonderbaarlijke grenzen! Bovendien heeft hij reeksen gesprekken gevoerd met tal van Vlamingen, die in de besproken jaren een rol van betekenis hebben gespeeld. Verder heeft hij heel wat mogen ontlenen aan het overrijke archief van prof. Geyl en aan de briefwisseling van anderen. Hoe waardevol zulke bronnen echter ook mogen zijn, zij hebben toch altijd één zeer groot nadeel: men kan niet nagaan of zij volledig en volkomen uitputtend benut zijn! Steeds blijft voor de objectief-geïnteresseerde de vraag zweven of de bezitters ervan niet bepaalde brieven voorlopig liever niet gepubliceerd zagen; wat trouwens hun goed recht is. Hetgeen ik hier zeg, is waarlijk niet zo maar een losse gedachte. Meer dan eens willen de zegslieden onbekend blijven of willen zij niet alles zeggen (bijvoorbeeld blz. 67, nt 1). Bovendien zijn de officiële archieven, die steeds allerlei opheldering verschaffen waarover men verbaasd staat, betreffende de zo vlak achter ons liggende tijd nog niet voor het publiek toegankelijk.

Dit alles maakt het begrijpelijk dat een studie als de onderhavige voorlopig per se stukwerk moet blijven, tevens echter van bijzondere waarde is omdat nu nog levende personen aan het woord kunnen komen, wier mening of interpretatie na hun overlijden niet meer te boekstaven valt.

De historicus van de eigentijdse gebeurtenissen loopt verder het niet te onderschatten gevaar dat hij in datgene wat hij beschrijft, véél meer partij pleegt te kiezen dan in zaken, die eeuwen achter hem liggen: er is dus een groot gevaar voor subjectieve interpretaties. Ook Willemsen is aan dit gevaar niet helemaal ontsnapt. Af en toe gebruikt hij termen uit de partijstrijd, als „hol gedaas" e.d., die in een boek van standing als dit misstaan. Zo ziet men ook bij de bespreking van Degrelle en soortgelijke mannen een weliswaar niet direct in het oog springende partijdigheid — die zou ik Willemsen niet graag in de schoenen schuiven — maar toch wel een zachte sympathie. „Van de geschriften pro en contra Rex noemen wij slechts het zeer verhelderende en goed geschreven boek van één van Degrelle's naaste medewerkers", zegt hij op blz. 243. En het wil er bij me ook niet in, dat het Rexisme in 1936 „te goeder trouw" iedere identificering met fascisme en nazidom van de hand wees (blz. 244). Zulke passages zijn ook t.o.v. de autoritair gerichte „leiders" als Van Severen e.a. wel meer te vinden.

De auteur heeft evenmin weten te ontkomen aan een ander gevaar, dat de historicus van de eigen tijd aan alle kanten beloert: breedsprakigheid en het niet-schiften van belangrijk en onbelangrijk. Vooral na het jaar 1930 geeft hij reeksen namen van tijdschriften, verenigingen, verkiezingsuitslagen enz., vooral als Van Severen, Moens e.a. in het veld verschijnen. Het grote voordeel van dit procédé is natuurlijk, dat alles eens 'n keer gecatalogiseerd wordt, zodat men later niet behoeft te zoeken. Het nadeel is evenwel groter: er is vrijwel geen lijn in het betoog.

Met deze opmerking raak ik aan de zeer zwakke kant van dit boek: in zijn geheel is het verward en onduidelijk, zowel door de grote veelheid van gegevens als door de indeling. Het frontactivisme van 1914-1918, dat toch, blijkens dit boek zelf, de basis is geweest van de acties tussen de beide wereldoorlogen in, blijft in de grondverf steken. Het wordt te beknopt afgehandeld, misschien omdat schrijver het voor de meeste lezers als bekend veronderstelt. Vervolgens haalt dr. Willemsen allerlei componenten van de Vlaamse Strijd vanwege hun ingewikkeldheid en in-elkaar-grijpende verhoudingen uiteen, zonder ze daarna weer in elkaar te passen. Daardoor krijgt men overlappingen en herhalingen, die het niet eenvoudig maken om zich één, goed afgetekend beeld van het geheel te vormen. De hele zaak blijft min of meer wazig, hetgeen voor een hoogst belangrijk onderwerp als het onderhavige alleen maar betreurd kan worden.

Deze kritiek geldt heel in het bijzonder de hoofdstukken IV en V. Het eerstgenoemde is verreweg het beste stuk van het boek. Het begint met de taalwetgeving van 1929 tot 1932, die zeer helder besproken wordt. Hiermee had echter verweven moeten worden het onderdeel over het Vlaamse vraagstuk tussen 1932 en 1940, terwijl de instructieve en duidelijke paragraaf over de crisis van het parlementaire stelsel hierin had moeten worden opgenomen om het beeld van het geheel te completeren tot één levend stuk historie. Hoofdstuk V behandelt hierna opnieuw het Vlaams Nationalisme van 1929 tot 1940.

Doordat de studie dus wat verward is gebleven, is het schrijver door zijn instelling of door redenen van andere aard ontgaan om voldoende aandacht te besteden aan de geestelijke achtergrond van het Vlaams Nationalisme. Wanneer hij er al eens over spreekt, is het slechts terloops en beslist te weinig. Het culturele leven in Vlaanderen na de eerste wereldoorlog komt er met zes bladzijden veel te mager af en wordt ook verder maar amper besproken. Het zuiver godsdienstig element is evenmin naar behoren behandeld. Men zou verwachten hier eens uit de doeken te zien gedaan (althans naar de mate van het mogelijke) welke houding bijvoorbeeld het episcopaat als zodanig t.o.v. het Vlaams Nationalisme heeft ingenomen. Dit onderwerp, dat toch van bijzonder belang is geweest, komt slechts zeer incidenteel ter sprake. Het onlangs besproken boek van pater Van Isacker S.J. over het Daensisme, dat Willemsen overigens niet meer heeft kunnen raadplegen, laat duidelijk zien hoezeer het episcopaat de eenheid onder de katholieken gehandhaafd wenste te zien. In het optreden van priester Daens speelden zowel Vlaamse als sociale als bijzonder katholieke beweegredenen een rol (vgl blz. 133). En daar het Vlaams Nationalisme in die eenheid een breuk bracht, is het m.i. noodzakelijk om méér dan geschied is, aard en houding van de r.-k. geestelijkheid in deze nader te definiëren. Die houding was gewoonlijk te karakteriseren als „anti-nationalistisch" of „pro-België", om het zo uit te drukken in de eigen termen van dit boek. Was ze nu ook anti-Vlaams, omdat vele leden der hoge geestelijkheid Frans-sprekend waren? Willemsen spreekt zonder meer van „de anti-Vlaams-nationale houding van het Belgische episcopaat" (blz. 299), zonder te beseffen dat de bisschoppen zich op hun wijze verantwoordelijk voelden voor het zieleheil van hun, óók Vlaamse gelovigen. Kan de reden van hun houding niet veel gecompliceerder zijn geweest dan Willemsen denkt?

Waar Willemsen op blz. 298 vlg. expliciet over het katholicisme spreekt, doet hij het zonder enige nuance. Hij is niet voldoende op de hoogte van de vraagstellingen, lijkt het, zoals die in de jaren dertig in filosofisch opzicht behandeld werden door bijvoorbeeld de katholieke studenten en tal van anderen, die zich wensten te bezinnen op de bewegingen, die internationaal terrein wonnen. Er werd enerzijds betoogd, dat het nationalisme — d.w.z. het opkomen voor een gezond nationaal denken en voelen — niet in strijd behoeft te zijn met de officiële leer van de Kerk, ja zelfs daaruit min of meer af te leiden is, anderzijds echter werd bij het ontleden der begrippen „vaderland en vaderlandsliefde" wel degelijk aandacht gevraagd voor de betekenis van de staat als vaderland; waaruit dan de conclusie getrokken werd, dat men niet zo maar de staat, waarvan men deel uitmaakt, kan of mag opblazen. Dit deed ook wel de in dit boek voorkomende pater Van Sante O.P., die overigens voor zichzelf en anderen meer de nadruk legde op het nationale en die daarom meermalen in een moeilijke crisis raakte met zichzelf als burger van de staat België en met zijn positie als priester, daar voor hem en velen mét hem het conflict rees of hij eerder aan de roepstem van zijn Vlaming-zijn dan wel aan die van het over hem gestelde gezag — i.c. ordesoversten en bisschoppen — gevolg moest geven. Het is alleen dit laatste element, dat Willemsen ziet, het conflict tussen geweten en gezag.

Het lijkt mij evenwel mogelijk, dat de bisschoppen tegen het nationalisme gekeerd waren, niet omdat het nationalisme was, doch omdat het zich op een gegeven moment voordeed - vormen en met een inhoud, die zij, vanuit leerstellig oogpunt bezien, zeker niet hebben kunnen billijken. Willemsen doet het voorkomen alsof de meer radicale richting in het Vlaams nationalisme rond 1930, nl. „die van het autoritaire solidarisme" afgeleid werd uit de katholieke maatschappijleer. Hij zegt, dat deze leer, het solidarisme - het woord is afkomstig van pater Pesch S.J., de voorbereider van Quadragesimo Anno - van de aanvang af ten grondslag had gelegen aan het program der christen-democraten. Inderdaad, in het boek van pater Van Isacker over Daens komt dit wel naar voren. Daens e.a. stonden geheel op het standpunt van Rerum Novarum. Maar, zegt Willemsen, de Italiaanse fascisten verbonden als eersten hun leer met dit van oorsprong katholieke solidarisme, een opmerking die als zodanig wel voor enige bestrijding vatbaar is dunkt me. En zo kwamen de Vlamingen als katholieken én als nationalisten tot het solidarisme, dat eenheid wilde brengen, en aldus tot het autoritaire systeem (blz. 297-298). Het is wel een constructie die de logica schijnt mee te hebben! Maar in feite kreeg het solidarisme dan toch maar, zonder dat schrijver hierop voldoende nadruk legt, in Vlaanderen van een economisch aspect een louter politiek aspect. Geen wonder dan ook, dat de Vlamingen met de inhoud van het woord „solidarisme" te kampen hadden (blz. 300). Aldus verliet men de bodem der pauselijke encyclieken van 1891 en 1931.

Met dit in de gedachten is het dan ook niet zó eenvoudig om uit te maken of bv. Van Severen en Degrelle op de eerste plaats uit katholieke overwegingen te werk gingen al deden zij en doet Willemsen het wel zo vóórkomen! dan wel in laatste instantie uit andere overwegingen (vgl. blz 243 vlg.) Daar de bisschoppen wellicht eerder dan hun gelovigen, o.w. Degrelle, Moens, Van Severen e tutti quanti, de gevaren onderkenden, die deze bewegingen inhielden, t.w. de omkeer naar een heidense staatsvergoding zoals het fascisme en nazidom te zien gaven, en daar de bisschoppen bovendien hun opvattingen hebben kunnen laten leiden door de inhoud van het woord „vaderland" (niet alleen „natie", maar ook „staat") zou hier misschien een sleutel kunnen liggen om tot beter begrip van hun houding t.o.v. het Vlaams Nationalisme tussen 1930 en 1940 te komen. Willemsen ziet dit allemaal niet en blijft in zijn verspreide opmerkingen hierover dan ook veel te veel aan de oppervlakte. Zijn conclusies en constructies in deze zijn te licht, doch het dient gezegd, dat over dit aspect ook voorlopig nog te weinig bekend is om tot een afdoend, rechtvaardig oordeel te kunnen komen. Met name de bisschoppelijke archieven zijn nog dicht.

Het Vlaams Nationalisme was, en is nog altijd, een beweging die voor onze nabuurstaat van uitzonderlijke betekenis is. In het Noorden weten wij er over het algemeen te weinig van af. Het is daarom van uitzonderlijk belang dat er weer eens een boek aan gewijd is, dat ondanks de boven gemaakte opmerkingen van groot, ja, zeer groot gewicht is. Men kan nu eens rustig een hoogst interessant stuk eigentijdse historie nalezen, historie, tot het maken van welke velen in hun jeugd hun bijdrage hebben geleverd. Het laatste woord is door het boek van Willemsen ongetwijfeld nog lang niet gezegd. Ik kan me voorstellen, dat het misschien zelfs bestrijding zal vinden.

1) N.a.v.: Dr. A. W. Willemsen: Het Vlaams-Nationalisme, 1914-1940. Groningen, J. B. Wolters 1958, 424 blz. (Historische Studies, uitgeg. vanwege het Instituut voor Geschiedenis der Rijksuniversiteit te Utrecht, XIII)

NIEUWS VAN DE „SNELVLUCHT"

De Snelvlucht, de Vereniging van Postduiven houders, hield de tweede wedvlucht met jonge vogels vanaf Bonaire ± 76 km. in concours 66 duiven gelost 6.30 aankomst 1e. vogels 7 uur 19 min. 16 seconden.

Er namen 9 liefhebbers deel met 66 vogels. Snelheid ruim 1557 meter per minuut.

De uitslag is als volgt.

Rodriguez 1 - 3 - 4 - 6 - 7 - 10 - 15 - 16 - 18 - 20
Van Lit A. 2 - 8 - 12.
Zieck J. 5 - 17 - 19 - 21
Jolen C. 9 - -22.
Vis G. 11 - 13
Willems R. 14.

Onaangewezen:

Rodriguez	386
Van Lit	347
Vis G.	244
Jolen C.	214
Zieck J.	186
Willems R.	127
Anemaet A.	82
Van Eyma	32

Aangewezen:

Rodriquez	200
Vis G.	130
Zieck J.	86
Van Lit A.	69
Van Eyma	11

De Three Horses wisselbeker, waarvan de eerste duif van elke liefhebber.

Rodriquez	200
Van Lit A.	192
Jolen C.	158
Vis G.	130
Willems R.	127
Zieck J.	117
Anemaet A.	82
Van Eyma	21

Punten voor Meer. Willems standard (3 eerste prijs duiven)

Rodriquez	564
Van Lit A.	485
Vis G.	289
Zieck J.	242
Jolen C.	214
Willems R.	127
Anemaet A.	82
Van Eyma	32

— Blijkens een communiqué van het „opperbevel van het bevrijdingsleger van de Sahara" zouden 34 Franse militairen zijn omgekomen en vijf voertuigen zijn vernield door het ontploffen van tal van mijnen, die op de weg tussen Meridja en Colomb-Bechar waren gelegd.

Lees de Amigoe

Te Norg in Drente werd onlangs een internationale motorcross verreden, die tevens meetelde voor de wereldtitel. Op de foto: het hele veld gaat van start met voorop de Nederlander Klink, die het best geklasseerd werd.

„Evangelische Informationsdienst waarschuwt:

Te veel moord in Westduitse Televisieprogramma's

Gruwelijke taferelen aan familie - tafel

„Te veel moorden", is het oordeel, dat de afdeling „Kerk en Televisie" van de „Evangelische Informationsdienst" in Bethel (Westfalen) heeft geveld over het programma der commerciële televisie van de Westduitse Omroep, dat de zenders Langenberg en Keulen sinds 1 april van 19.35 tot 20.00 uur uitzenden en dat ook in de grensgebieden in Nederland kan worden ontvangen.

„Wat het gezin (in deze uitzending) wordt geboden, getuigt meestal van weinig beschaving en is niet zelden in één woord schandalig. Wij bedoelen daarmee (vooral) de gruwelijke moordgeschiedenissen. Het zijn beklemmende en afschuwelijke schrikbeelden aan de familie-tafel", aldus de informatiedienst.

In het zendgebied van de Westduitse Omroep staan minstens een miljoen televisie-toestellen. Noord-Rijnland-Westfalen, met zijn grote industrie-bekken aan Rijn en Roer, is namelijk het zendgebied met de meeste toestellen in de Bondsrepubliek. (De Westduitse Omroep is daardoor de financieel sterkste omroep-organisatie in West-Duitsland). De „Evangelische Informationsdienst" raamt, dat tussen half acht en acht uur des avonds minstens 800.000 tot 850.000 televisie-toestellen zijn ingeschakeld.

Bij een gemiddelde van vier kijkers op één toestel betekent zulks, dat elke avond tussen de drie en drie eneenhalf miljoen toeschouwers naar de commerciële televisie-uitzendingen kijken. Vele kijkers zijn kinderen die op dat uur nog niet naar bed zijn en die — in de woorden van de „Evangelische Informationsdienst" — dank zij deze programma's „worden geschoold in de omgang met gangsters geweld, leugen en moord." Op de lange duur zal dit moeten leiden tot afstomping en verstikking van het geweten.

Met klem waarschuwt de „Evangelische Informationsdienst" de programma-leiding van de Westduitse Omroep er tegen op deze weg voort te gaan. Het argument, dat het televisie-toestel kan worden uitgeschakeld, wanneer het programma niet bevalt, is volgens de „Informations dienst" onrealistisch. Afgezien van het feit dat de ouders — van wie zou mogen worden verwacht, dat zij het toestel uitschakelen als het programma voor kinderen niet geschikt is — lang niet altijd thuis zijn als de kinderen naar het commerciële programma zitten te kijken, vereist het uitschakelen van een televisie-toestel een inspanning, waartoe een groot deel der kijkers al lang niet meer in staat is. Bovendien mag in paedagogische zin van ouders niet al te veel worden verwacht. De rem moet derhalve door de omroep worden aangetrokken, zo meent de „Informationsdienst", die zijn tirade tegen deze soort commerciele televisie met de volgende woorden besluit: „Op de voorgrond moet, ook bij de commerciale televisie, de mens staan en niet een sigarettenmerk of een bijzonder soort zeeppoeder. Reeds nu kan worden geconstateerd, dat het een ongeluk voor onze gezinnen is geweest dat het tot deze vorm van commercijle televisie is gekomen, die dingen in onze huiskamers heeft gebracht die wij onze kinderen graag hadden bespaard".

De Westduitse minister voor gezinszaken, dr. Wümeling, heeft inmiddels aanbevolen de televisie-programma's in de programmabladen van tekens te voorzien, waaruit kan worden afgelezen welke uitzendingen zonder bezwaar door kinderen en jongeren kunnen worden gezien en welke alleen voor volwassenen geschikt zijn.

„SRANANG TORIE"

Volgens berichten in de pers werkt de Overzeese Gas en Electriciteits Maatschappij aan een algemeen uitbreidingsplan, dat spoedig gereed zal zijn. Momenteel wordt gebouwd aan vergroting van de centrale, teneinde nog een aggregaat in gebruik te kunnen nemen. Ook zou de OGEM plannen hebben om het plaatselijk bedrijf in een Surinaamse maatschappij om te zetten. ● De bibliotheek van het Bureau V & V, die zich bezig houdt met het uitlenen van boeken aan buurttehuizen en boslandscholen, heeft 1000 kinderboeken ontvangen van het Nederlandse Rode Kruis door tussenkomst van mevrouw van Tilburg-Stikkers, echtgenote van de Gouverneur van Suriname, die momenteel in Nederland vertoeft. ● Het basisplan voor het te bouwen Diakonessen Ziekenhuis is dezer dagen door het bestuur van de Surinaamse Stichting Diakonessen-arbeid goedgekeurd. Dit plan is gemaakt door de architectenbureaux Van Oerle & Schrama en Nagel, in nauwe samenwerking met advies-commissies van medischdeskundigen in Nederland en Suriname. Het ontwerp omvat een volledig, moderne geoutilleerd ziekenhuis met een voorlopige capaciteit van ruim honderd bedden, verdeeld in drie klassen, met uitbreidingsmogelijkheid tot maximaal 200 bedden. Annex het ziekenhuis is een grote polikliniek en een apotheek geprojecteerd. Naast een woongedeelte voor de diakonessenverpleegsters zal ook een kapel gebouwd worden. Volgens het plan kan op 1 Januari 1960 begonnen worden met de bouw op het terrein gelegen ten Westen van de Zinniastraat. ● In het kader van de plannen om een nieuwe centrale markt te bouwen op dezelfde plaats waar thans de markt van Paramaribo gevestigd is, zijn technici van het Departement van Openbare Werken & Verkeer begonnen om de omgeving van het marktterrein te sonderen. ● Het vleesverbruik is volgens in Paramaribo verrichte slachtingen toegenomen. Het geslacht gewicht aan runderen bedroeg in 1958 566.510 kilogram; hievoor werden 4332 runderen geslacht. In 1957 werden meer runderen geslacht, t.w. 4510, maar het gewicht bedroeg toen slechts 529.035 kilogram. Het gebruik van varkensvlees is een weinig gedaald in vergelijking met voorgaande jaren en bedroeg in 1958 174.325 kilogram (in 1957 bedroeg het 193.533 kg). Het gebruik van schapen- en geitenvlees is de laatste iets toegenomen.

— Koningin Elizabeth van België is onlangs naar Zuid-Slavië gevlogen. Zij zal op uitnodiging van de Zuidslavische regering een muziekfestival te Dubrovnik bijwonen. Zij reisde met een DC-6, die president Tito speciaal voor haar naar Brussel had gezonden.

Arubaans commentaar

De vrijkaartjes

Oranjestad. — Van vele kanten bereikten ons instemmende reakties op ons „commentaar" terzake het grote aantal genodigden met vrijkaartjes bij culturele uitvoeringen. Wij betoogden dat het onredelijk is dat vele rijen stoelen in de schouwburg en al tijd op de beste plaatsen gereserveerd zijn voor genodigden, die vrijkaartjes ontvangen en dat nowel, waar in verband met de hoge kosten van het laten uitkomen van artisten, de Kunstkring en andere organiserende verenigingen, meest de grootste moeite hebben om de financiële eindjes aan elkaar te knopen.

Wij horen, dat men in kleinere plaatsen in Nederland met dezelfde moeilijkheden kampt... Daar vond men een oplossing doordat diegenen die altijd genodigd worden, vrijwillig een donatie geven, welke ongeveer overeenkomt met het bedrag, dat zij aan vrijkaartjes ontvangen.

Wij zien nog altijd niet de noodzaak van het invitеren op vrijkaarten van een groot aantal „vooraanstaanden" en menen dat deze mensen zich, indien men de gratis uitnodigingen maar GEHEEL achterwege laat, zeker NIET gepasseerd zullen voelen en graag hun toegangsbewijzen zullen kopen. Als de besturen het echter noodzakelijk vinden voort te gaan met deze uitnodigingen, dan is de jaarlijkse vrijwillige donatie de aangewezen weg.

Naar wij vernemen ontving de Kunstkring reeds van een der vaste genodigden een dergelijke donatie (ƒ 50.—).

Dat is een goed voorbeeld... dat navolging verdient.

Schoolkinderen en volwassenen genoten van Causerie van Viruly

Oranjestad — Aruba heeft geprofiteerd van het bezoek dat gebracht werd door de bekende nederlandse luchtvaartschrijver Viruly.

Voor de schoolkinderen, die een zeer aandachtig en geinteresseerd gehoor vormden sprak de heer Viruly en gisteravond onder auspiciën van het Algemeen Nederlands Verbond, voor een gehoor, dat meest uit volwassenen bestond. Jong en oud hebben met heel veel genoegen naar de heer Viruly, die op boeiende wijze over de luchtvaart wist te vertellen, geluisterd. Jammer, dat er gisteravond slechts een beperkt aantal belangstellenden was, waarbij het opviel, dat de KLM Vertegenwoordiger door de heer en mevrouw ... werd vertegenwoordigd. Wij hadden verwacht dat het voltallige personeel de oud KLM commodore was komen beluisteren.

Secretaris van Cubaans presidentieel kabinet contra-revolutionair?

Premier Fidel Castro heeft een onderzoek gelast naar het optreden van de secretaris van het kabinet van de Cubaanse president, Luis Botifoll, dat door personeel van het presidentiële paleis is gelaakt.

Dit personeel is van mening, dat het optreden van Buch „contra-revolutionair en schadelijk" voor het werk van de regering is.

Teal Joy in Klompenclub

Oranjestad. — Vanaf vanavond treedt in de Klompenklub van het Aruba Caribbean Hotel op de bekende Amerikaanse zangeres Teal Joy. Teal werd in Seattle geboren uit Japanse ouders. Ze is een „nisei", zoals men in Amerika de eerste generatie Amerikanen uit Japan noemt. In Japan behoorde haar familie tot de „Samurai"-klasse, de klasse der bevoorrechten. Al heel jong voelde Teal zich aangetrokken tot het toneel. Zij speelde mee in tal van shows, zowel in theaters, als voor de radio. Nadat zij de high school had gevolgd, ging ze in New York haar geluk proberen. Het was niet gemakkelijk om een plaats te krijgen in „show business" en voorlopig was ze dan ook stenografe en vestiaire juffrouw. Haar eerste belangrijke opdracht was die van verteller in het Engels bij de uitvoeringen van de Japanse Kabuki-dansers, die een reis door de Verenigde Staten maakten. In de Bambooclub te Atlantic City trok zij de aandacht van Ted Steele. Hij zorgde er voor, dat zij de eerste gramofoonplaten mocht maken voor Bethlehem Records. Sindsdien is haar populariteit als liedjes-zangeres snel gestegen. Zij is zeer begaafd en veelzijdig. De komende twee weken zal zij iedere avond in de Arubaanse „Klompenklub" optreden met begeleiding door de band van Eduardo Chavez.

Disciplinaire maatregelen tegen taxi-chauffeur

Oranjestad — Ten einde aan onverantwoordelijke praktijken, die remmend kunnen werken op de ontwikkeling van het tourisme op ons eiland, van meet af aan paal en perk te stellen, heeft het Bestuurscollege dezer dagen besloten over te gaan tot intrekking voor de tijd van 3 maanden van de Huurauto-vergunning van een taxi-chauffeur, die aan enige touristen, die van zijn voertuig gebruik wensten te maken, hogere prijzen heeft gevraagd en aangenomen dan wettelijk zijn vastgesteld.

Het is jammer dat deze persoon de verleiding niet heeft kunnen weerstaan door middel van overvraging enkele extra guldens aan een tourist te verdienen. Uit dergelijke handelwijzen kunnen zeer nadelige gevolgen voortvloeien voor de gezonde groei van ons tourisme.

Het is noodzakelijk dat al diegenen die uit hoofde van hun beroep rechtstreeks contact hebben met touristen, medewerken om bij deze een gunstig indruk te wekken over Aruba; indien men uitgaat van het principe „de tourist is koning", dan dient men hiermede het algemeen belang.

(Voorl. dienst)

Middelen komen vlot binnen

Oranjestad — Uit de middelenstaat van het eilandgebied Aruba voor de periode van januari tot en met juni 1959 blijkt dat de middelen goed binnenkomen. Rekening houdende met het feit dat aan het eind van het jaar altijd vele jaarbetalingen worden gedaan, ziet het er naar uit dat de middelen de raming zullen overtreffen.

De totale raming beloopt f. 19.497.807.— en in de verslagperiode werd geind 9.596.122.60.

De winstbelasting is vrijwel geheel binnen (6.1 millioen van een raming van 7 millioen) Van de inkomstenbelasting is echter van de geraamde 5 millioen nog slechts 1.6 millioen binnen. Ook moet nog worden ontvangen de uitkering van het land, betreffende het aandeel in de in- en uitvoerrechten (geraamd op 3.7 millioen)

Burgerlijke Stand

Oranjestad — Op 17 juli werd geboren: Enrique Pio, zoon van de heer en mevrouw E. P. Trimon-Schaarbaay. Tanki Leendert 170. Op 28 juli Marie Jesica, dochter van de heer en mevrouw J.D. Pinedo-Mesidor. Paradera 20; Antonio, zoon van de heer en mevrouw C.C. Naves-Flanegin. Jan Flemming 12. Op 29 juli Zilia Enerida, dochter van de heer en mevrouw J. Croes-Croes. Barcadera 9; Felix Faustino, zoon van de heer en mevrouw J. Croes-Paesch. Casibari 7.

Op 29 jiul werd het huwelijk voltrokken tussen: Marcelino Leo Tromp en Clea Uvencia Weller. Hooiberg 14.

AGENDA ARUBA

Oranjestad: Kantoor Amigoe. Toricellistraat 16. Tel. 1233.

BIOSCOPEN:

DE VEER:

Vrijdag 31 juli 1959.

„Chirurg". Massimo Girotti, Andrea Checchi, Lise Bourdin. 18 jaar.

CALTO:

„Eyes of Texas". Roy Rogers, Trigger. 14 jaar.

PRINCIPAL:

„The young stranger". James MacArthur, Kim Hunter. Alle leeftijden.

AURORA:

„Carrusel Napolitano" (Italiaans met Spaanse tekst) Paolo Stoppa, Clelia Matania. 14 jaar.

SAVANETA:

„Ole Cuba" (Spaans) Celia Cruz, Sonora Matancera, Pototo y Filomeno. 18 jaar.

NACHTDIENSTEN BOTICA'S:

Oranjestad. — Botica Del Pueblo, Tel. 1253.

San Nicolas: Botica San Lucas. Tel. 5008.

La Salle Jeugdwek:

Vrijdag 31 juli 1959

Club Noord:

Club Noord: Vergadering voor he 5 p.m. Voetbaltraining

7-9 p.m. Gewone clubavond

St. Jozefbond Estrella (Santa Cruz) 5 p.m. Baseballtraining.

Zaterdag 1 augustus 1959

Club Noord: 7-9 p.m. Club open.

St. Jozefbond Estrella (Santa Cruz) 7.30 p.m. Competitiewedstrijd in het Stadion: Hoofdklasse: Estrella vs. San Nicolaas Jrs.

UIT POLITIERAPPORTEN

Oranjestad — Willem Hieroms, Ponton 82 vond en bos sleutels.

Op de weg naar Sta. Cruz reed de bestuurder van auto 214 met te hoge snelheid en botste tegen enkele rotsblokken. De bestuurder en een inzittende werden licht gewond. Na behandeling in het San Pedro hospitaal konden zij huiswaarts keren. Schade aan de auto: f. 4000,— (total loss).

BURGERLIJKE STAND

Oranjestad — Op 24 juli werd geboren: Rafael Francisco, zoon van de heer en mevrouw R.F. Cicilio-Casuela. Savaneta 346.

Huwelijken: Op 30 juli werd het huwelijk voltrokken tussen: Edgar Ernesto Coffi en Jacinta Rufina Kock. Watapana Gezaag 10. Tussen: Reginald Daly en Juliet Periana Pillai. P.C. Hoofdstraat 7.

Op 22 juli overleed: Rufino Salazar. Elleboogstraat 9. Op 24 juli: Anastacio Gabino Kock. Bernhardstraat 13. Op 27 juli: Gregoria Jansen. Rooi Congo 97.

BOVENWINDERS richten nieuwe partij op

Oranjestad. — Via de post bereikte ons een bekendmaking van de heer Hugh I. Lopes betreffende de oprichting van een nieuwe politieke partij, de Windward Islands People's Party. Het Statenlid Lopes deelt voorts mede alle banden te hebben verbroken met de Democratische Partij en de PPA. Voorts wijst hij er op, dat de Bovenwinders op Aruba zijn aktie tot volle ondersteunen en tijdens een vergadering met grote meerderheid van stemmen besloten om een eigen partij op te richten.

Dit zou de enige manier zijn voor de Bovenwinders om een waardige direkte vertegenwoordiging te verkrijgen in de regering en een erkenning van hun rechten.

In een tweede gedrukte verklaring wordt onder meer opgemerkt:

De DP van Curaçao en de PPA van Aruba hebben beide op schandalige wijze het welzijn en de belangen van de Bovenwinders verraden door met de KVP op Curaçao, de aartsvijand van de Bovenwinders samen te gaan werken. Hier is sprake van duivelse coalitie, terwijl de Bovenwinders opzettelijk werden uitgeschakeld.

Beide partijen hebben hun woord gebroken met de Bovenwinders door zich niet te houden aan de Gentlemen's overeenkomst tussen deze partijen en de Bovenwinders, ten aanzien van het verkrijgen van de Bovenwinders van een zetel in de Raad van Ministers, na de eilandraadsverkiezingen.

De PPA van Aruba, inplaats van de Bovenwinders te belonen (omdat zij zonder deze stemmen en trouwe aanhang nimmer een meerderheid in de Eilandraad zouden hebben gehad) met een zetel in het Bestuurscollege, waardoor de Bovenwinders hun rechtmatige direkte vertegenwoordiging zouden hebben, zijn een onnodige coalitie aangegaan met de U.N.A. en hebben aan deze partij de gedeputeerdenzetel gegeven, waarop de Bovenwinders recht hadden.

De PPA van Aruba volgt nu duidelijk en openlijk de verkeerde politiek van de AVP, door opzettelijk onze mensen tegen te werken bij het vinden van werk op ons eiland en door bekend te maken dat alle werk uitsluitend zal worden gegeven aan Arubanen.

Dit is dan de dank aan onze mensen die de PPA zovele jaren trouw en eerlijk hebben gesteund.

De PPA heeft haar idealen prijs gegeven en voert thans een politiek van bedreiging en, intimidatie, in het byzonder tegen de Bovenwinders.

Om deze redenen en vele anderen heeft de grote meerderheid van de Bovenwinders besloten om haar vertrouwen in de PPA op te zeggen en zal voortaan op geen enkele wijze meer steun worden gegeven aan deze partij.

Aldus de pamfletten, die ondertekend zijn door het Statenlid Hugh I Lopes, leider van de nieuwe partij.

Aruba jrs. naar San Salvador

Oranjestad — Van 1 tot 10 augustus a.s. maakt Aruba Juniors een reis naar San Salvador, waar een viertal voetbalwedstrijden worden gespeeld. De delegatie bestaat uit Cesar Kip en Albert Vrolijk (bestuursleden). Als spelers werden aangewezen: Osbaldo Lolli (keeper) Francisco Loefstok (reserve keeper), Mario Mateo, Louis Brion, Edgar Vos, Ruben Phillips, Nicolatiso Paulina, Freddy Fingal, Julio Martilia, Jose Boye, allen achter en middenspelers.

Voor de voorhoede: Paulus Paula, Luisito Fingal, Jorge (Gochi) Brion, Benny Geerman, Michael Vos, Roland (Doc) Williams, Eligio Tromp en Juancho Pablo.

Aruba Juniors werd dit keer versterkt met Williams en Pablo van Dakota en Jose Boye van RCA.

Zaterdagmorgen om zes uur vertrekt het gezelschap aan boord van een charterplane.

EILANDGEBIED ARUBA

Het Bestuurscollege maakt bekend dat ingaande 1 augustus 1959 door de Ontvanger van dit eilandgebied niet langer kwitantie op kasslips zal worden gegeven voor in Oranjestad gedane betalingen van telefoonabonnementen.

Kwitantie zal worden verleend door middel van een afstempeling van een kasregister op de ter kwitering aangeboden rekeningen.

Aruba, 30 juli 1959

CURAÇAOSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ N.V.

In de op 30 juli 1959 gehouden jaarlijkse Algemene Vergadering van Aandeelhouders is het dividend over het Boekjaar 1958 vastgesteld op 10%. Dientengevolge is het dividendbewijs no. 75 van 6 augustus 1959 af, betaalbaar met fl. 85.— (fl. 100.— minus 15% dividendbelasting) bij de Nederlandsche Handel Maatschappij N.V. te Amsterdam.

DE DIRECTIE

Amsterdam
—————, 31 juli 1959.
Curaçao

CURAÇAOSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ N.V.

Het gedeclareerde dividend over 1958 op de aandelen ad 10% zal met de houders van de door ondergetekende uitgegeven certificaten en inschrijvingen als volgt worden verrekend:

1. Voor de houders van certificaten is het dividend van 6 AUGUSTUS 1959 af betaalbaar bij de NEDERLANDSCHE HANDEL MAATSCHAPPIJ, N.V. te Amsterdam op dividendbewijs No. 21 met ƒ 85.— per certificaat van ƒ 1000.— en ƒ 8.50 per certificaat van ƒ 100.—; zijnde resp. ƒ 100.— en ƒ 10.— minus 15% dividendbelasting;
2. Aan de ingeschrevenen in het register zal het dividend onder aftrek van dividendbelasting op de door hen aangegeven wijze worden overgemaakt.

Amsterdam
—————, 31 juli 1959
Curaçao

N.V. ADMINISTRATIEKANTOOR VOOR AANDELEN CURAÇAOSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ N.V.

ELINKWIJK wint van Transvaal in driehoekstournooi te Paramaribo

In een liefdewedstrijd heeft Elinkwijk gisteravond met 2—0 gewonnen van Transvaal, een van de drie ploegen, die aan het driehoekstoernooi deelnemen, waarmede de toernee van de Utrechters door de West wordt besloten. De eerste ontmoeting in dit toernooi, tussen Robin Hood en Transvaal, is door eerstgenoemde klub met 2—1 gewonnen, zodat het treffen tussen Robin Hood — Elinkwijk op zondagavond as. geheel konform de opzet de beslissing voor de eerste plaats moeten brengen.

Van Transvaal heeft Elinkwijk in een aardig partijtje voetbal verdiend gewonnen. Zonder omhaal ging de ploeg onmiddellijk na de aftrap tot de aanval over en in de eerste 20 minuten werd het doel van de thuisklub vrijwel voortdurend belaagd. De Transvalers verdedigden zich met de moed der wanhoop, maar hun achterhoede kon zich in laatste instantie steeds handhaven, ook al omdat de tegenpartij, alhoewel vaak keurig kombinerend, het spel toch te kort hield.

Na deze periode van Utrechts overwicht herstelde Transvaal zich geleidelijk en kwam tot gevaarlijke uitvallen en tegenstoten. Doch nu bleek voor de zoveelste maal in deze toernooi, dat Kraak, als hij zijn dag heeft, de grote man is in het Utrechtse verdedigingsblok. Driemaal kwam een doorgebroken Transvaler alleen voor zijn doel te staan, met een ogenschijnlijk niet te missen kans om de score te openen. Maar drie maal redde Kraak op werkelijk sublieme wijze. Intussen was de Utrechtse ploeg op twee plaatsen gewijzigd: Vonk verving Daalderop en Van Egdom nam de plaats van Westers in.

De tweede helft bracht een strijd met wisselende kansen. Maar langzamerhand werd Elinkwijk toch sterker. Het overwicht kwam tenslotte tot uiting in een doelpunt uit een omhaal van Vonk. Tien minuten later kreeg Kruin de bal akkuraat toegespeeld in een gunstige schietpositie en hij bracht de stand op 2—0. Humphrey Mijnals liet zich toen vervangen door Uittenbosch.

In de 42e minuut kwam de Transvalers dicht bij een tegenpunt, toen zij een penalty mochten nemen. Maar de bal ging over en het bleef 2—0 voor Elinkwijk.

In de Utrechtse ploeg was Kraak, die vier zeker lijkende goals voorkwam, de grote uitblinker. Voorts moeten Kruin en Frank Mijnals, die telkens gevaar stichtten door hun snelle rushes, en Van Norden en Sparendam worden genoemd. De verdediging was als geheel goed.

Bij Transvaal speelde André Kamperveen, oud-speler van het Surinaamse elftal en van de Nederlandse klub „Haarlem" in de gelederen. De ploeg staat ongeveer in het midden op de ranglijst van de Surinaamse kompetitie.

Teleurgestelde inbreker stak Brussels paleis aan

In de nacht van maandag op dinsdag is in het Egmontpaleis te Brussel brand gesticht. Er waren verscheidene brandhaarden, onder meer op de gelijkvloerse verdieping in de vertrekken van de Unie van Internationale Verenigingen, dat wil zeggen de voormalige particuliere bibliotheek van de hertog van Arenberg. Dank zij het snelle en doeltreffende ingrijpen van politie en brandweer konden de vlammen worden gedoofd.

De schade is vrij aanzienlijk voornamelijk in het archief van de Unie van Internationale Verenigingen.

De dader, een 37-jarige timmerman zonder vaste verblijfplaats, heeft zich zelf bij de politie aangegeven. Hij verklaarde dat hij het paleis was binnengegaan om te stelen, maar dat hij uit woede omdat hij niets van zijn gading vond brand had gesticht.

Britse pool moet voetbalbond betalen

De Britse voetbalpoolondernemingen zullen met ingang van het nieuwe seizoen (1959 60) jaarlijks aan de Football League en de Schotse League auteursrechten op de programma's moeten betalen. Voorlopig geldt dit voor tien jaar. Dit is het resultaat van een proces, dat de League in mei j.l. aanhangig heeft gemaakt tegen Littlewoods betreffende het copyright op het voetbalprogramma en waarin de Football LLeague in het gelijk werd gesteld.

Voor de vier grootste poolondernemingen, Littlewoods, Vernons, Copes en Murphys, betekent dit jaarlijks een minimum-bedrag van 245.000 pond sterling (2,5 miljoen gulden), dat in de kassen van de F.A. en de Schotse League verdwijnt. Deze som is een half procent van het bedrag, dat in de pool door de deelnemer wordt ingelegd, verminderd met datgene wat de belasting ervan neemt. De overige poolondernemingen, de kleinere, die niet zijn aangesloten bij de associatie van poolpromotors, zullen een evenredig deel aan de voetbalorganisaties betalen.

„De grootste gebeurtenis in het voetbal, sinds de Football League in 1888 werd gesticht", zo zien velen de beslissing ten aanzien van het voetbalprogramma. Op welke wijze het geld zal worden besteed, is nog niet beslist.

E.H.S. honkbalkampioen van Nederland. Door een overwinning op Sparta werd E.H.S. kampioen van Nederland. Op de foto kan men zien hoe Fabrie (Sparta) probeerde in de eerste inning het thuishonk te „stelen". Ondanks zijn sliding werd Fabrie door catcher Nico Tromp uitgetikt, terwijl de slagman van Sparta zich angstig terugtrekt.

Venezolaanse Cinco y Seis

Wat zal het miljoenenspel ons a.s. zondag brengen

TUCUSO (4e race) is onze „fija" voor a.s. zondag en WILD FIRE (1e race) is onze „batacazo"

Na zes maanden van de rust genoten te hebben, zal zaterdag as. de zoon van Moslem, de achtjarige Petare, zijn debuut op de race-track te „La Rinconada" maken. Dat deze „ex-crack" nog steeds in vorm is, bewijst zijn recente training van dinsdag jl., waar hij het trajekt van 1000 meter in 62 seconden aflegde. Na de zeer slechte prestaties van de favorieten de vorige week, denken wij, dat deze dravers as. zondag een veel betere beurt zullen maken. Radio Rumbos is al zo optimistisch geweest om een „mercado libre" te voorspellen. Wij van onze kant hebben het idee, dat er slechts weinigen weer de winnende paarden zullen raden. Na heel lang de races bestudeerd te hebben, zijn wij tot de slotsom gekomen het paard TUCUSO in de cuarta válida te kiezen als onze „fija" voor as. zondag. Onze „batacazo" zal WILD FIRE in de primera válida zijn.

Primera válida

Om vijftien uur, zoals gewoonlijk, zullen twaalf dravers in de eerste wedstrijd van start gaan. Het trajekt is bepaald op 1200 meter. De paarden, die tot de 8e serie behoren, zijn als volgt: **1) Xochimilco, 2) Bayeton, 3) Luz Bella, 4) Wild Fire 5) Ramillete, 6) Cocharquina, 7) Zingaro, 8) Motatan, 9) Maria Cecilia 10) Azuzada, 11) Salica** (debutant niet geldig voor de 5 y 6) en **12) Brazen.** Voor deze race staan de volgende paarden als favorieten vermeld: **BRAZEN** met jockey Manuel Camacaro (handicap 49 kg.), **BAYEYETON** met Omar Perez (handicap 49 kg.) en **MOTATAN** met Hernan Rengifo (handicap 48 kg.). De „batacazos" voor deze race zijn: **Xochimilco, Luz Bella, Wild Fire** (onze „batacazo") en **Zingaro.**

Segunda válida

1700 meter is het trajekt, dat de paarden, die in deze tweede race staan ingeschreven, voor de boeg hebben. Deze twaalf exemplaren behoren tot de achtste serie en zijn als volgt: **1) Neto, 2) Villa Rica, 3) K. T. Dra** en **4) Rumbita** (niet geldig voor de 5 y 6) vormen llave tres; **5) Salitral, 6) Jubilo, 7) Helvio, 8) Levantino, 9) The Gold, 10) La Ñatita, 11) Concepcion** en **12) Don Teofilo.** De favorieten zijn: **VILLA RICA** met jockey Gustavo Avila (handicap 53 kg.). **DON TEOFILO** met „Negro" Cruz (handicap 51 kg.) en **NETO** met Carlos Perez (handicap 56 kg.). De paarden **Villa Rica** en **Don Teofilo** maken naar onze mening de beste kansen, maar aangezien wij de winnaar vooraf niet kunnen zien, is het oppassen met: **K.T. Dra, Helvio, La Ñatita** en **Concepción.**

Tercera válida

De renners, die voor deze race staan ingeschreven, behoren tot de zesde serie. Het trajekt zal 1400 meter zijn en de dravers, die hier van start zullen gaan, zijn: **1) Palo Grande, 2) Grandtully, 3) Arbaco, 4) Gledhill Boy** (debutant, niet geldig voor de 5 y 6), **5) Mi Belidan, 6) Pantruca, 7) Prince Charmant, 8) Plenilunio** (niet geldig voor de 5 y 6); **9) Clavel** en **10) Chimbol** vormen llave nueve; **11) Don Juanito** en **12) Bonete.** De favorieten, die hier vermeld staan, zijn: **LLAVE NUEVE** met de paarden **Clavel** (J. E. Gonzalez, 49 kg.) en **Chimbol** (Gustavo Avila, 50 kg.). **BONETE** met „Negro" Cruz (handicap 48 kg.) en **MI BELIDAN** met T. Bello (handicap 50 kg.). Weer hebben de favorieten hier onze goedkeuring, de „batacazos", die echter kunnen verrassen, zijn: **Grandtully, Arbaco, Pantruca** of **Don Juanito.**

Cuarta válida

In deze vierde wedstrijd staan er elf „cracks" van de derde en vierde serie ingeschreven. De afstand, die deze exemplaren voor de boeg hebben, is slechts 1200 meter. De namen der paarden, die hier van start zullen gaan, zijn: **1) Ariñ Ariñ, 2) Errante, 3) Lido, 4) Ferroso, 5) Zarpazo, 6) Royal Runner, 7) Tucuso, 8) Pastorcito, 9) Monte Alban, 10) Solariego** en **11) Nikolai.** De favorieten zijn: **TUCUSO** met jockey Balsimino Moreira (handicap 52 kg.). **NIKOLAI** met Virgilio Gonzalez (handicap 54 kg.) en **MONTE ALBAN** met Gustavo Avila (handicap 50 kg.). Zoals wij eerder vermeld hebben, zal de „imperdible" **TUCUSO** onze „fija" voor as. zondag zijn.

Quinta válida

Het zal zeker gaan spannen in deze één voor de laatste race, aangezien de paarden, die voor deze wedstrijd staan ingeschreven, alle bekende en formidabele renners zijn. Deze exemplaren, die tot de zevende serie behoren, zijn als volgt: **1) Negrito Lindo, 2) Rolido, 3) Jungle Prince, 4) Gamberil, 5) Hispalo** (niet geldig voor de 5 y 6); **6) Jungle Man, 7) Machango, 8) Acahual, 9) Furiosa, 10) Condor, 11) Guaicaipuro** en **12) Quorum.** De favorieten, die vermeld staan, zijn: **NEGRITO LINDO** met Rogelio Cortez (handicap 53 kg.). **JUNGLE MAN** met Carlos Cruz (handicap 49 kg.) en **JUNGLE PRINCE** met „Pilin" Gonzalez (handicap 49 kg.). Van de favorieten in deze vijfde race geven wij slechts **Jungle Man** een goede kans. De paarden, die wij hier op het oog hebben, zijn: **Rolido** (Bustamante), **Furiosa** (Camacaro), **Guaicaipuro** (Avila en **Quorum** (Gomez).

Sexta válida

Deze laatste race is speciaal uitgeschreven voor Venezolaanse jockies. De paarden zijn „criollos" en behoren tot kategorie D. Het trajekt is 1400 meter en de paarden, die hieraan deelnemen, zijn: **1) Moreton 2) Catacumbo** en **3) El Guarico** vormen llave dos; **4) Emigrante, 5) Marismita, 6) Viveza, 7) Pataleo** en **8) Llamarada** vormen llave siete; **9) Afelpada, 10) Juan Griego, 11) Manantial** en **12) Antiguo.** De favorieten zijn: **VIVEZA** met jockey Guillermo Gavidia (handicap 50 kg.), **LLAVE SIETE** met de paarden **Pataleo** (Nestor Perez, 48 kg.) en **Llamarada** (Felix Garcia, 48 kg.) en **LLAVE DOS** met de paarden **Catacumbo** (Gustavo Avila, 50 kg.) en **El Guarico** (Hernan Rengifo, 48 kg.). De „batacazos" voor deze sexta válida zijn: **Moreton, Emigrante, Manantial** en **Antiguo.**

Onze cuadros zien er als volgt uit:

BAYETON WILD FIRE BRAZEN	3	MOTATAN BRAZEN	2	ZINGARO BRAZEN	2
VILLA RICA DON TEOFILO	2	NETO VILLA RICA	2	VILLA RICA	1
LLAVE NUEVE BONETE	2	GRANDTULLY MI BELIDAN	2	LLAVE NUEVE	1
TUCUSO	1	TUCUSO	1	TUCUSO	1
NEGRITO LINDO JUNGLE MAN GUAICAIPURO QUORUM	4	ROLIDO JUNGLE PRINCE	2	NEGRITO LINDO GUAICAIPURO	2
LLAVE DOS LLAVE SIETE	2	VIVEZA JUAN GRIEGO	2	LLAVE DOS ANTIGUO	2
	Bs 96		Bs 32		Bs 8

Olympisch vuur per zeilschip

Om het Olympisch vuur van de Griekse kust over te brengen naar de Siciliaanse havenstad Syracuse heeft de Italiaanse marine het organisatie-comité van de Olympische Spelen 1950 te Rome het opleidingszeilschip Amerigo Vespucci ter beschikking gesteld. De prachtige tweemaster zal op de avond van de vijftiende augustus 1960 de fakkel, die ontstoken is in het al-oude Olympia, aan boord nemen en in een driedaagse reis over de Ionische Zee naar Italië brengen. Vandaar zal het vuur in een estafette naar Rome worden getransporteerd.

Hoofdredacteur Today ontslagen

Terwijl de krant reeds ter perse was verbazen wij het bericht dat de heer B. Suarez, hoofdredacteur van TODAY gistermiddag op staande voet ontslagen is. Het ontslag werd hem verleend door de commissaris W. Winkel.

Als reden werd opgegeven de tendentieuse berichtgeving in de editie van gisteren.

Tragische thuiskomst

Een door verdriet uitzinnig geworden Napolitaanse vrouw die bij haar thuiskomst zag, dat haar zeven zonen in ambulances weggevoerd werden en dacht dat de jongens dood waren, is van een vijftien meter hoge muur omlaag gesprongen. Zij was op slag dood. De kinderen, die bewusteloos waren geworden door een lek in de gasleiding, zijn herstellend maar moeten nog enkele dagen in het ziekenhuis blijven.

Tijdens de interland-zwemwedstrijd Nederland — Groot-Brittannië te Waalwijk wist de Nederlandse damesploeg voor de 4 x 100 meter wisselslag twee wereldrekords te verbeteren. Ria van Velzen verbeterde het wereldrekord op de 100 meter rugslag met 0.2 seconden en de gehele ploeg bracht het rekord op de 4 x 100 meter wisselslag van 4.52.9 op 4.51.5. Op de foto ziet men de gelukkige ploeg v.l.n.r. Ria van Velzen, Ada de Haan—Cockie Gastelaars en Tineke Lagerberg.

Om truien in allerlei kleuren

Wagtmans geeft startsein voor tiende Tour de Frats

Heintje Davids huldigt renners in Olympisch stadion

(Van onze correspondent)

Woutje Wagtmans gaf maandagmorgen om negen uur op de Markt voor het Provinciehuis te Arnhem het startsein tot de tiende Tour de Frats, die sinds vorig jaar de Tour der Verenigde Naties heet. Tevoren had de tourleider Ome Joop Legerstee aan Wout Wagtmans de oranje trui overhandigd. Deze bekleedde er de 15-jarige Jopie Loeff mee, omdat deze in tegenstelling tot de anderen met een zware fiets verschenen was, die op de kettingkast de naam De Blauwe Engel voerde.

Hij kreeg een paar fikse zoenen van Tourmiss Kitty Hageman. En toen begonnen de 120 jongens van 14-17 jaar uit alle delen van Nederland met wit-blauw gestreepte petjes op aan de eerste van de elf etappes van in totaal ongeveer 400 kilometer van Arnhem naar Zwolle, vandaar naar Amersfoort, Amsterdam, Leiden, Den Haag, Rotterdam, Breda, Heeze, Venlo, Nijmegen, Wageningen en terug naar Arnhem. De Tour duurt twee weken. De deelnemrs, die op hun eigen huiselijke karretje rijden, komen uit hardwerkende gezinnen met weinig mogelijkheden voor vakantie.

In Amersfoort, dat zijn 700e verjaardag viert, keken poorters en poorteressen in 16de eeuwse dracht naar de Tour. Fenny Heemskerk zal er de etappe-winnaar huldigen. Des avonds gaan de jonge deelnemers de feestelijke verlichte stad bekijken en de volgende morgen naar het Bosbad.

In het Amsterdamse Stadion zal Heintje Davids de etappe-winnaar op z'n Amsterdams huldigen. Voornaamste voorwaarde om aan de Tour te mogen deelnemen is een goed schoolrapport. Elke jongen mag maximaal tien gulden zakgeld meenemen, dat hij aan de Tourleiding inlevert en dat in dagelijkse termijnen aan hem wordt terugbetaald.

Men rijdt om de sportieve prestatie. De gele trui is voor de winnaar van het eindklassement, de zwarte voor de grootste pessimist, de rode voor de kampioen pechvogel en de oranje voor de jongen die blijk geeft van de flinkste karaktereigenschappen. Tenslotte is er nog een witgestreepte trui voor degene die de Tourleiding grijze haren bezorgt. Voorts zijn er voor de beste prestaties enkele kleine prijzen. Onderweg zijn de jongens medisch volkomen verzorgd. Wie ziek wordt, wordt per auto thuis gebracht. De ouders krijgen tijdens de Tour geen bericht, omdat geen nieuws goed nieuws is. De Tour is het levenswerk van de 36-jarige tijdschriftenverkoper Ome Joop Legerstee, een amateur pedagoog die met tal van lastige jongens in de afgelopen tien jaar verrassende resultaten heeft bereikt.

Op vliegveld Prestwick

Bristol Brittannia botst tegen K.L.M.-Viscount

In de vroege morgenuren van maandag is een Bristol Brittania van de B.O.A.C. na een lesvlucht bij het terugtaxiën naar het stationsgebouw van Prestwick bij Glasgow tegen een Vickers Viscount van de KLM gebotst, die op het vliegveld stond geparkeerd. De Viscount werd aan het staartgedeelte zwaar beschadigd. Persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.

De Viscount PH-VIA, „Sir Sefton Brancker", het eerst toestel van dit type dat de KLM destijds heeft aangeschaft, was zondagavond 22.35 uur van Schiphol vertrokken voor een vlucht naar Glasgow, waar het toestel maandagmorgen 10.45 uur weer naar Amsterdam vertrekken. Deze dienst wordt uitsluitend gedurende de zomermaanden uitgevoerd, tussen 6 juni en 1 september. Maandagmorgen is een Dakota van de KLM met technici aan boord van Schiphol vertrokken om op het vliegveld van Prestwick een onderzoek in te stellen. Gebleken is, dat de rennen van de Bristol Britannia niet goed functioneerden en dat dit de oorzaak is geweest dat het toestel tegen de achterkant van de Viscount is gebotst.

Eisenhower op Persconferentie

Herters aanwezigheid op Amerikaanse ministerconferentie zeer belangrijk

President Eisenhower heeft op zijn persconferentie vandaag verklaard zeer groot belang te hechten aan de aanwezigheid van minister Herter op de conferentie van de ministers van buitenlandse zaken der 21 Amerikaanse republieken, die 12 augustus te Santiago de Chile aanvangt.

Eisenhower zei, dat hij in dit verband een mogelijke regeling in het kader van de conferentie te Geneve niet uitsluit, welke het minister Herter merkte hierbij echter op, dat dit geenszins wil zeggen, dat hij een termijn wil vaststellen voor het beeindigen van de werkzaamheden van de conferentie te Geneve.

Van de Gijp en Schouten op transferlijst

Cor van de Gijp en Henk Schouten, beiden van Feijenoord, staan op de transferlijst, waarvan deze week een aanvulling is gepubliceerd. Op de lijst treft men voorts nog aan: H. Niessen (DWS-A), G.J. Gruisen (Sittardia) en J.H. van Linstee (Sparta).

TE GRETIGE BELANGSTELLING

(Vervolg van pag. 1)

blijken dat ook in de Egyptische hoofdstad de mensen nu kunnen weten wat er in midden- en zuid-Amerika te koop is. De publicaties waren vooral te danken aan het bezoek van de Cubaanse regeringsdelegatie onder leiding van de heer Ernesto Guevara. Op een persconferentie heeft señor Guevara gezegd, dat door de aanwezigheid van Amerikaanse militaire bases op Cuba (hij verwees naar Guantanamo) het eiland in tijd van oorlog volledig zou worden verwoest. Met welke uitspraak de delegatie — en daarmede Cuba — volledig de sympathie won van vele Egyptenaren.

Dat ook in Israël druk over Latijns-Amerika wordt geschreven en gesproken is een gevolg van het bezoek aan dat gebied van de Israëlische minister van buitenlandse zaken, mevrouw Golda Meir, die onder meer vanuit Mexico verschillende causerieën per geluidsband naar haar land heeft gezonden. Een der gevolgen van dit officiële bezoek zal ongetwijfeld zijn, dat de betrekkingen tussen Israël en vele landen om ons heen nog veel beter zullen worden.

De onder toezicht van hun regeringen werkende krantenmensen in Peking en Moskou mogen dan wel tekeer gaan tegen „de Amerikaanse imperialisten die op elke hoek van elke straat in de steden van midden en zuid-Amerika communisten menen te zien", feit is dat vele tekenen wijzen op rode infiltratie (hierover werd kortgeleden in deze rubriek meer uitvoerig geschreven). Bepaald grootscheeps willen de Russen hun agenten een handje helpen door enorme leningen in uitzicht te stellen aan landen bezuiden de Antillen die voor de economische opbouw nog wel wat geld kunnen gebruiken — en het niet van de Verenigde Staten kunnen krijgen.

Een ieder zal er zich over verheugen, dat de interesse voor Latino-Americano groeit, maar bepaald verheugend is het zeker niet, dat die belangstelling wel wat rood getint is......!